

vergadering **12**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Middagvergadering

van 2 december 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de druk op werklozen die tweedekansonderwijs volgen om die opleiding te stoppen en een job te zoeken	4
ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de toekomst van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv)	6
ACTUELE VRAAG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de middelen van de collectieve vrijwilligersverzekering	10
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord na de start van de klimaatconferentie in Parijs	
ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de start van de klimaatconferentie in Parijs en het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord	
ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord na de start van de klimaatconferentie in Parijs	13
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken en voorstel tot aanvulling van de agenda	20
ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het bijsturen van het toelatingsexamen voor de opleiding arts en tandarts	
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het voorstel om een vergelijkend examen te organiseren als toelatingsexamen voor de opleiding arts en tandarts	23
ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het toenemend aantal leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs dat thuis geen Nederlands spreekt	28
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de gevolgen van de verlengde levensduur van de kernreactoren Doel 1 en Doel 2 voor de sector van de hernieuwbare energie in Vlaanderen	31

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de kritiek van de VVSG op het beleid inzake erkende vluchtelingen	
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen van de asielcrisis voor steden en gemeenten	34
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de onduidelijkheid omtrent adoptiedossiers uit Oeganda na berichten over mogelijke georganiseerde kinderhandel in dat land	39
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de recente cijfers met betrekking tot zelfdoding in Vlaanderen	44
VOORSTEL VAN DECREET van Björn Anseeuw, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Jelle Engelbosch, Valerie Taeldeman en Lorin Parys houdende de invoering van een nieuwe regeling voor de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds	
– 567 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	47
Artikelsgewijze bespreking	48
MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER	48
VOORSTEL VAN DECREET van Björn Anseeuw, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Jelle Engelbosch, Valerie Taeldeman en Lorin Parys houdende de invoering van een nieuwe regeling voor de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds	
– 567 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	52
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	52

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Piet De Bruyn, Herman De Croo: ambtsverplichtingen;

Sonja Claes, Jenne De Potter, Guy D'haeseleer, Caroline Gennez, Jan Hofkens, Lies Jans, Chris Janssens, Martine Taelman, Freya Van den Bossche: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 60/9)

ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de druk op werklozen die tweedekansonderwijs volgen om die opleiding te stoppen en een job te zoeken

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, enkele Vlaamse centra voor tweedekansonderwijs maken zich grote zorgen omdat een aantal werklozen die een opleiding volgen om een diploma secundair onderwijs te behalen, onder druk zouden zijn gezet door het OCMW en de RVA om die opleiding stop te zetten en een job te gaan zoeken, een vacature in te vullen of een opleiding te volgen bij de VDAB. We vernamen ook dat een aantal werklozen die een cursus multimedia volgen, zich onheus bejegend voelen omdat ze die opleiding moesten stopzetten en gaan solliciteren.

18 procent van de 25-tot 34-jarigen stromen ongekwalificeerd uit. Vlaanderen zet erop in om dat percentage te doen dalen. Anderzijds willen we uiteraard dat er meer werklozen zo snel mogelijk aan het werk gaan, en dus willen we de werkzaamheidsgraad verhogen. Dat zijn twee nobele doelstellingen die elkaar nu toch wat lijken tegen te werken. Het is paradoxaal dat we aan de ene kant mensen stimuleren om een opleiding te volgen omdat ze dan betere jobkansen hebben, en dat aan de andere kant ze die opleiding niet zouden mogen afmaken omdat ze effectief werk moeten gaan zoeken. Een andere belangrijke vraag is of opleidingen die creatieve ambities betreffen, de activering van de VDAB en de RVA mogen doorkruisen.

Minister, mijn concrete vraag aan u is hoe u tegenover die toch wel bevreemde vaststelling staat en wat u van de aanpak van de RVA vindt?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega, voor alle duidelijkheid wil ik toch nog even stellen waarover het gaat. Zoals u zei, over mensen die in het tweedekansonderwijs zitten en waar de RVA of het OCMW blijkbaar zegt: "Stop daarmee en

ga werk zoeken.” Dat is samengevat waarover het gaat. Ik ben zelf natuurlijk niet bevoegd. Voor de OCMW’s is Willy Borsus, mijn federale collega bevoegd, en voor de RVA is Kris Peeters bevoegd. U vraagt echter naar mijn mening, en ik zal ze met plezier geven.

Wat mij betreft, is het nogal duidelijk dat, als het tweedekansonderwijs in een met de VDAB of het OCMW afgesproken traject naar werk past, het natuurlijk niet kan dat men daarna zegt: “We hebben dat afgesproken, maar nu gaan we dat veranderen en moet je stoppen en zoeken naar werk.” Als het een afgesproken traject naar werk is, moet het voor mij uitgevoerd worden en is die druk ongepast. Het zou echter nogal raar zijn als een OCMW zegt dat de opleiding past in een traject naar werk en ze de betrokkene daarna onder druk zet. Ook als de VDAB een traject naar werk met een werkzoekende afsprekt, erkent de RVA dat. Ook daar zou het dus raar zijn als de werkzoekende onder druk wordt gezet. Ik ken natuurlijk de cases niet. Het ligt ook niet binnen mijn bevoegdheid. Wat mij betreft, kan het niet dat die mensen onder druk worden gezet als de opleiding in een afgesproken traject naar werk past. Het kan wel als die opleiding wordt gevolgd los van een traject naar werk, want, en daar zult u mij in steunen, er zijn rechten en plichten, en om werkloosheidsuitkeringen of een leefloon te krijgen, heb je eigenlijk een afspraak te maken, hetzij met het OCMW, hetzij met de VDAB, voor een traject naar werk.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik ben blij dat u zegt dat bepaalde druk ongepast is, maar dat er een evenwicht moet worden gezocht in deze materie. Er zijn eigenlijk twee elementen die belangrijk zijn. Enerzijds willen we die ongekwalificeerde uitstroom verminderen en moeten we de mensen zeker aanmoedigen als ze alsnog een diploma secundair onderwijs willen behalen, maar anderzijds moeten we ook waken over de efficiënte besteding van de overheidsmiddelen. Bepaalde opleidingen mogen zeker rekening houden met persoonlijke voorkeuren, maar de reële stijging van de kansen op een job is uiteraard het belangrijkste waarvoor we moeten gaan.

Dit evenwicht is heel broos. Ik denk dat de VDAB en de RVA met één stem moeten spreken. In hoever is er concreet overleg over deze problematiek? Plant u dit voor de toekomst of is er al overleg geweest?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik kan mij zeer goed vinden, zowel in de vraag als in het antwoord. Ik denk inderdaad dat op deze manier druk uitoefenen ongepast is, vooral indien het gaat om een opleiding die past binnen een traject naar werk. De doelstelling is voor ons ook altijd geweest om werk te vinden. Als daar de nodige opleiding voor gegeven wordt, werkt dat competentieversterkend. Dat is de basisidee van de verschillende conceptnota’s.

Mijn bijkomende vraag sluit nauw aan bij de vraag van collega Talpe over het overleg met de RVA. Plant u dit in vóór de materie overgeheveld wordt naar Vlaanderen, om die specifieke problemen te kunnen inventariseren en om te kijken of we voor die gevallen de combinatie opleiding en werk verder kunnen laten samengaan?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, uw antwoord verbaast me. We mogen er toch van uitgaan dat voor wie nog geen diploma secundair onderwijs op zak heeft, we er alles moeten aan doen om hen aan te moedigen om zo’n diploma te behalen. Dat is het beste traject naar werk.

U verschuilen achter een bevoegdheidskwestie is hier niet aan de orde. U kunt perfect aan de federale minister van Werk vragen dat elke werkzoekende, of het

nu gaat om een leefloner of iemand met een werkloosheidsuitkering, die nog geen secundair diploma heeft en in het volwassenenonderwijs zit, wordt vrijgesteld om zo'n opleiding te kunnen volgen. Dan heb je nadien die discussie niet en is hij niet langer afhankelijk van de willekeur van de consulent.

Minister, mijn vraag en mijn oproep is dus: ga spreken met de minister van Werk en agendeer dit op het Overlegcomité. U kunt immers niet koud en warm tegelijk blazen, door enerzijds de nadruk te leggen op het belang van competentieversterking en anderzijds een werkzoekende te ontmoedigen of te laten afdreigen door consulenten. Dat is contraproductief. Later we er in ieder geval van uitgaan dat het behalen van een secundair diploma het beste traject naar werk is.

Minister Philippe Muyters: Daarmee ben ik het volkomen oneens. Het is zeker niet zo: iemand die alleen aso heeft gevolgd, heeft niet het beste traject afgelegd om werk te vinden. Een secundair diploma is niet altijd de beste weg.

Ik ga niet doen wat u doet: u stelt zich in de plaats van de arbeidsbemiddelaar. U gaat zelf bepalen wat het beste traject naar werk is, welnu dat doe ik niet. Ik heb vertrouwen in de VDAB en als dat het beste traject is, dan zal de VDAB dat wel bepalen. Ik heb ook vertrouwen in het OCMW, u misschien niet. Als zij zeggen dat dit het beste traject naar werk is, dan ga ik daarmee akkoord en dat was ook mijn antwoord aan collega Talpe. Maar laat de OCMW's en de VDAB hun werk doen. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Talpe, ik kan u garanderen dat als de VDAB vandaag zegt dat dit het beste traject is naar werk, de RVA dat overneemt. Vanaf 1 januari van volgend jaar zijn wij bevoegd voor de controle en de sanctionering en als daar nog een probleem zou zijn, zal dat opgelost worden.

Voor mij is de filosofie dat iemand met een leefloon of een werkloosheidsuitkering, hetzij bij het OCMW, hetzij bij de VDAB terecht kan. Zij stippelen samen met die werkzoekende een afgesproken traject naar werk uit. Dat moet uitgevoerd worden. Ik ken geen concrete gevallen, maar als iemand niettegenstaande de gemaakte afspraken over een traject naar werk iets helemaal anders wil doen en die afspraken niet nakomt, kan ik mij inbeelden dat we dan moeten zeggen dat dit niet kan. Indien er afspraken zijn gemaakt, moeten ze nagekomen worden. Ik ben het wel met u eens dat, als een opleiding past in een traject naar werk, zoals afgesproken met het OCMW of de VDAB, het niet kan dat er druk wordt uitgeoefend om weg te gaan uit het tweedekansonderwijs.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u wel. Ik ben blij dat ook volgens u overleg en maatwerk de oplossingen zijn. Vlaanderen heeft twee doelstellingen: enerzijds de ongekwalificeerde uitstroom indijken en anderzijds de werkzaamheidsgraad verhogen. We moeten die doelstellingen maximaal nastreven. We moeten alert zijn, maar er ons ook voor hoeden dat het geen of-ofverhaal wordt maar echt een complementair verhaal, en meer nog: dat één en één hier drie moge worden. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de toekomst van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, ik kan mij voorstellen dat er niet veel Vlamingen 's morgens wakker worden met de vraag hoe het nog

met de Gimv zou gaan. Nochtans zou dat wel op zijn plaats zijn. De Gimv is een overheidsbedrijf dat met publieke middelen 1,8 miljard euro omzet boekt, dat 54 participaties beheerst in evenveel bedrijven die staan voor 26.000 jobs, een constructie die in het verleden heeft geleid tot 400 miljoen euro dividenden, en die vandaag een beursgenoteerde waarde heeft van 300 miljoen euro.

Daarover mag hier al eens worden gediscussieerd. En we hebben er al eens over gediscussieerd. Net voor de zomer diende de meerderheid hier een verkapt regeringsvoorstel van decreet in, waarbij de mogelijke verkoop van de Gimv op tafel werd gelegd en dat tegen onze zin werd goedgekeurd. Ik ben blij dat we dat moment hebben benut om er hier wel een debat over te hebben.

Minister, we hebben u toen gewaarschuwd voor de mogelijke belangenvermenging die hiermee gepaard zou gaan. Heel concreet: de voorzitter, de heer Vandeuren, heeft zichzelf publiekelijk als kandidaat naar voren geschoven om, als er tot een verkoop werd beslist, die 300 miljoen euro op tafel te leggen om zich in te kopen in de Gimv – als persoonlijk aandeelhouder, niet langer als voorzitter aangeduid door de Vlaamse Regering. Wij hebben u daarvoor gewaarschuwd. Pagina's lang – ik heb het daarnet nog eens nagelezen in het verslag – hebben we gezegd: "Let op, dit kan niet!" Er waren al precedents.

Minister, u hebt toen gezegd dat er geen sprake is van een verkoop. Minister, u hebt gezegd dat u zou waken over de transparantie. En toch moesten we vorige week in de krant lezen dat de heer Vandeuren een poging heeft gedaan om de poppetjes al te zetten, alsof er een verkoop zou zijn, gevolgd door de aankondiging van een interkabinettenwerkgroep (IKW), die dan de violen moest stemmen. Die IKW is er geweest. Minister, wat is het resultaat van die IKW? Wat is uw positie ten aanzien van de heer Vandeuren?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, u moet niet zo agressief zijn. Er is geen enkele reden voor. *(Opmerkingen van Bart Van Malderen)*

Mijnheer Van Malderen, de IKW was samengeroepen in verband met het Biotech Fonds Vlaanderen. In dat Fonds worden middelen vanuit Vlaanderen, niet vanuit de Gimv, beheerd door de Gimv. Dit beheer van de participaties die de Gimv neemt in naam van de Vlaamse Regering en met middelen vanuit Vlaanderen stopt op 15 december 2015. Nu moeten we ons afvragen of we dat voortzetten, wat we er al dan niet mee doen. Dat is de gedachtewisseling die heeft plaatsgevonden.

In de marge van die bespreking is natuurlijk aan bod gekomen dat er blijkbaar in de Vlaamse Participatiemaatschappij een voorstel zou kunnen komen met betrekking tot een statuutswijziging, een voorstel dat te maken heeft met de participaties van privébeheerders en anderen, en hoe je dat koppelt aan een plaats in de raad van bestuur. De IKW heeft direct geoordeeld – en ik ben het daar volledig mee eens – dat er geen hoogdringendheid was om zo'n statuutswijziging te bespreken.

Ik ga nu verder met wat u denkt dat daar besproken werd, en wat ook in de krant heeft gestaan. Wij hebben geen enkele communicatie daarover gedaan. De gronden die hebben geleid tot een wijziging van het decreet, zodanig dat we onder de 25 procent zakken, gelden nog altijd. We willen de groei van de Gimv, bijvoorbeeld tot de kapitaalstijging, niet verhinderen door niet mee te kunnen gaan als er een kapitaalstijging is. Als er een opportuniteit van verkoop zou zijn, waarom zouden we dat op dat moment niet kunnen bekijken? Met een beursgenoteerd bedrijf moet je altijd voorzichtig zijn. Het is echter nog altijd een mogelijkheid.

Wat voor mij zeker nog altijd geldt, is dat er geen dringendheid is van verkoop. Als er een verkoop zou worden overwogen, dan zullen de regels van transparantie,

good governance en zeker en vast hoge deontologie naar de leden van de raad van bestuur en de voorzitter worden gerespecteerd.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik neem er akte van dat het manoeuvre dat gebeurd is – wat niet is weerlegd – geen aanleiding heeft gegeven tot een wezenlijke bespreking. Waarvan akte, minister. Dit is een manoeuvre achter de schermen dat niets te maken heeft met deontologie, dat niets te maken heeft met transparantie, maar dat integendeel alles te maken heeft met het bedienen van het eigenbelang van een persoon.

Minister, u moet erover waken dat die persoon dat niet kan doen. Daarvoor hebben we regels, daarvoor hebben we nood aan transparantie, die u wel met woorden belijdt, maar waarvan ik echt vraag dat u die ook in daden omzet. Als dat zo gebeurt, dan zegt u: dan gaan we dat wel doen. Ik vraag dat u die maatregelen nu neemt, want men is duidelijk een strategie aan het uittekenen die niets van doen heeft met het algemeen belang, maar die alles van doen heeft met het belang van één persoon.

Minister, mijn vraag aan u is heel eenvoudig. Stel dat u een rijk man zou zijn, stel dat u persoonlijk ongeveer 400 miljoen euro in portefeuille zou hebben, stel dat u op de publieke tribune zou zeggen dat u geïnteresseerd bent om de Gimv over te nemen als vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering, hoelang denkt u dat u daar nog zou staan? Wel, dit gebeurt vandaag en is onaanvaardbaar, minister. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Er zijn twee vragen: of en wanneer kan en moet de participatie van Vlaanderen in de Gimv verkocht worden? Dat is een andere vraag dan: als het zou gebeuren, hoe doen we dat, met welke garanties en op welke voorwaarden? Voor ons is het heel belangrijk dat daarbij de aspecten van corporate governance en deugdelijk bestuur ten volle gerespecteerd worden. Er zijn regels over aandeelhouder, raad van bestuur en voorzitter van de raad van bestuur. Die principes moeten wij maximaal toepassen, en die kan je ook afdwingen, niet alleen via de statuten en dergelijke meer, maar ook in de procedure waarmee je die verkoop al dan niet zou doen, bijvoorbeeld door verschillende loten te maken en dergelijke meer. Voor ons is het belangrijkste dat de principes van deugdelijk bestuur ook in deze materie, als de vraag zich stelt, zouden worden gerespecteerd.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Wat mij stoort aan het economisch beleid van deze Vlaamse Regering, minister, en dat in dit dossier weer naar boven komt, is dat de Vlaamse Regering geen eigen maatschappelijk-economische agenda heeft. Uw agenda is: als de bedrijven tevreden zijn, zijn wij dat ook. U vraagt, wij draaien, en de regering heeft daar weinig aan toe te voegen.

Ik vind dat u wel een eigen agenda moet hebben. Die eigen agenda is heel simpel: de vergroening en verduurzaming van de economie in tijden van klimaatopwarming, in tijden waar de grondstoffen steeds schaarser worden. Dit geldt ook als het gaat over het overheidsinstrumentarium, onder andere de participatie van Vlaanderen in de Gimv. U zegt: we weten nog niet of we gaan verkopen, misschien wel, die mogelijkheid is er, het is niet dringend, misschien gaan we dat doen, misschien gaan we dat niet doen. Als u overgaat tot verkoop, moet u uiteraard belangenvermenging vermijden en de principes van deugdelijk bestuur hanteren. Maar de basisvraag is: is Gimv een interessant instrument voor de regio Vlaanderen in verband met de vergroening van de economie? Dat is een vraag waar u een antwoord op moet geven. De verkoop moet in dat kader bediscussieerd worden.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, in tegenstelling tot sp.a en Groen staat mijn fractie eerder positief tegenover een verkoop van het aandeel in de Gimv. Er zijn nog andere instrumenten. In het economisch instrumentarium hebben we ook de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), waar recent nog aan gesleuteld is. Collega Vanbesien, er zijn instrumenten genoeg om een strategisch economisch beleid te voeren, daar is de Gimv niet voor nodig. Ondertussen is de Gimv geëvolueerd tot een internationaal durfkapitaalinvesteerder. Mijns inziens is het niet de kerntaak van de overheid om daar in te participeren, zij het dat ook de aansturingsmogelijkheden eerder beperkt zijn geworden.

Natuurlijk mogen we niet met de fanfare voorop lopen en in het parlement aankondigen wanneer, hoe, misschien en of de verkoop zal plaatsvinden.

Belangrijk is, als er beslist wordt dat er een verkoop komt, dat het snel gebeurt, en het liefst aan de beste prijs, zodat de overheid daar maximaal van kan profiteren en die middelen kan inzetten voor haar economisch-maatschappelijk beleid, mijnheer Vanbesien.

Minister, in die zin is de positie van de heer Vandeurzen wel wat precair aan het worden. Hoe schat u die positie in? Wat kunt u doen opdat de verkoopsagenda niet in gevaar komt? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Hier wordt van alles op een hoop gegooid. We hebben een aantal maanden geleden gediscussieerd over het wegwerken van de grendel zodat niets een expansie van de Gimv in de weg zou staan.

We hebben geen controle over de media, maar als dat klopt wat in de krant staat, dan is de positie van de voorzitter met zijn dubbel petje inderdaad tricky. Dat is wat u gezegd hebt, dat klopt, mijnheer Van Malderen. Maar dat heeft de facto niets te zien met onze beslissing van zoveel maanden terug. Wat nu gebeurt door het dubbel petje van de voorzitter, kon evengoed gebeurd zijn, zelfs met of zonder grendel.

De corporate governance moet worden gevrijwaard. Ik zie dat de andere partijen daar allemaal mee akkoord gaan. Daardoor hebben we de facto een controle-mechanisme. Ik vraag aan de minister om daar goed over te waken. (*Applaus bij de meerderheid*)

Minister Philippe Muyters: Ik denk dat iedereen hier in het halfroond hetzelfde zegt. Ik volg dat voor honderd procent. Ik heb dat vanaf punt één gezegd, maar ik zie de twee petjes niet. Er is geen verkoopproces. Op dit moment moeten we niet beginnen over 'als er een verkoopproces is'. Ik zal op dat moment ervoor zorgen dat alle regels van deontologie en corporate governance gerespecteerd worden.

Neen, mijnheer Vanbesien, ik ben het niet met u eens. Duidelijk niet. Ik ga niet in een beursgenoteerd bedrijf tussenkomen over hoe moet worden belegd. Dat vind ik niet gepast. U vraagt of we daar duurzaamheid in de agenda plaatsen. U moet nu niet van nee knikken. U hebt dat letterlijk gezegd, en dat gaan we niet doen in een beursgenoteerd bedrijf.

Ja, ik wil werken om te zorgen dat onze bedrijven op de beste manier kunnen doen waarvoor ze opgericht zijn, met name: ondernemen en werk bezorgen! Ja, ik wil dat doen! Ja, ik wil daar drempels wegnemen! Neen, ik wil daar niet zoals u voorstelt, drempels bijvoegen! Ik ben daar fier op dat ik dat kan doen! Dat ik probeer dat bedrijven kunnen bedrijven! Dat is voor mij fundamenteel. Ik heb in

de commissie begrepen dat we daar een andere visie over hebben. Ik wil niet zeggen in Vlaanderen wat er juist moet gebeuren en wat niet. We mogen hier en daar wat sturen, maar dat is niet de essentie van het beleid. Ondernemen en werk creëren, dat is de essentie van het ondernemerschap. Voor mij is dat heel duidelijk. Voor de rest ben ik het eens met alles wat is gezegd.

Zoals de heer Van Rompuy zegt, op het moment dat we de beslissing nemen, zullen we moeten beslissen wat en hoe, maar dat is vandaag niet aan de orde. Ik ben het ermee eens – ik denk dat u het zei, mijnheer Schiltz – dat een verkoop heel goed moet lopen, dat we ons dan het best laten begeleiden zodat het tot de beste prijs komt, maar binnen de deontologische waarden en normen. Dat gaan we inderdaad niet doen met de fanfare voorop, want dat is een beursgenoteerd bedrijf.

Een jaar geleden zei u ook, mijnheer Van Malderen, dat ik moest oppassen, dat ik me zou verkopen, dat er een groot probleem was met de heer Vandeuren enzovoort. Ik heb u geantwoord dat ik niet ging verkopen. Het aandeel stond toen 36 euro en nu 43 euro. Ik heb gezegd dat we bij een eventuele verkoop de regels zouden respecteren. Ik kan dit alleen maar blijven herhalen.

Als iemand om ideologische redenen niet kan meedoen aan een biddingproces naar die aandelen, dan zullen we dat vaststellen en stellen dat dat niet kan om deontologische en corporate governance regels. Daar steunen we elkaar. Ik hoop dat dat zo blijft in de toekomst, over alle partijgrenzen heen. We zullen dat bewaken. *(Applaus bij de meerderheid)*

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, 1,8 miljard euro, 56 bedrijven, 26.000 jobs: dan moeten we wel het debat voeren over hoe sturend we het vehikel maken, hoe we het het beste kunnen inzetten voor de broodnodige transitie in onze economie en voor het versterken van die economie. Van iemand die 306.000 euro per jaar ontvangt als voorzitter, verwacht ik dat hij zich voor 100 procent inzet voor het algemeen belang.

Minister, ik heb het u al gezegd, de 6 miljoen Vlamingen zijn aandeelhouder van de Gimv. Zij vragen van u transparantie en duidelijkheid, nu, niet als er een verkoop is, maar nu. En dat doet u het beste met een andere voorzitter. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de middelen van de collectieve vrijwilligersverzekering

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, 5 december, dit weekend, is de internationale dag van de vrijwilliger. Ik heb daarnet in het magazine VersoDirect van de non-profitsector gelezen dat 13,9 procent Vlamingen ergens bezig is als vrijwilliger. Dat is een hoog percentage, hoger dan in Wallonië bijvoorbeeld. Het duidt op een enorm belang. Ik grijp die dag daarom aan om een vervolgvraag te stellen op mijn schriftelijke vraag.

Vrijwilligers zijn belangrijk, ze zijn de humus van onze samenleving. Op dit ogenblik zit het vrijwilligersbeleid bij de Vlaamse bevoegdheden, maar voor een stuk, voor bepaalde aspecten ervan, ook bij de provincies.

Organisaties zijn nu in staat om, onder bepaalde voorwaarden, van een collectieve verzekering voor vrijwilligers bij de provincies te genieten. Die hebben daarvoor geld gekregen van de Nationale Loterij. Tussen 2007 en 2015 ging het over het totaalbedrag van 2.313.000 euro. Die middelen werden in 2011 bevroren wegens

onderbenutting. Het bedrag is niet op. Misschien hebben de provincies te weinig promotie gevoerd – soms promoten de provincies andere dingen, zoals we deze week konden lezen. Er blijft bij de vijf Vlaamse provincies een potje over van 1.535.282 euro. In andere domeinen is dat misschien niet veel geld, maar voor vrijwilligersorganisaties en hun verzekering is dit geen onbelangrijk aandeel.

Minister, zit dat bedrag, dat nu als een potje vastzit bij de provincies, in de regeling voor de overheveling naar Vlaanderen? Zo ja, zult u er dan hetzelfde mee doen, zult u zorgen voor een collectieve verzekering in het gecoördineerd vrijwilligersbeleid dat u van plan bent in een nota voor te stellen in 2016?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Meremans, dat is een heel duidelijke vraag, die past in het diepgaande hervormingsproces over de overdracht van de provinciale persoonsgebonden bevoegdheden naar Vlaanderen of naar de steden en gemeenten. U weet dat we daarover in de zomer met de Vlaamse Regering een eerste keer een voorontwerp van decreet hebben goedgekeurd. Dat is nu naar de Raad van State. We zullen er ons opnieuw over kunnen buigen voor Kerstmis.

Inmiddels zitten we niet stil. We hebben over die materie al gesprekken met de provincies gevoerd vanuit de bevoegde kabinetten Cultuur, Welzijn en Sport. We zijn inventarissen aan het maken. U vraagt wat er juist wordt overgedragen en wat niet. Zoals bij een interne staatshervorming zijn homogene bevoegdheidspakketten van groot belang. We zijn dit nu aan het bekijken, enerzijds met de instellingen van de provincies die zouden overkomen en anderzijds bekijken we de taken en bevoegdheden waarnaar u verwijst, zoals de collectieve verzekeringen in de vrijwilligerssector. We bekijken wat er overkomt en hoe dat gebeurt.

Op dit ogenblik lijkt wat u hebt aangehaald, eerder onder de noemer 'welzijn' te vallen binnen de provincies. Als het overkomt, moeten we dit in de Vlaamse Regering bekijken. Ik deel in elk geval uw mening dat dit behoort tot een soort grijze zone die we met de provincies helemaal helder en transparant moeten maken, waarna we de overdrachtsoperatie kunnen laten inkantelen.

Met andere woorden, ja, ik zit op dezelfde lijn als u. Het is wat mij betreft wel degelijk de bedoeling dat de zaken die heel nauw verbonden zijn met de persoonsgebonden bevoegdheden, overkomen.

Morgen komt het projectteam, met de diverse kabinetten van de Vlaamse Regering, maar ook met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), bijeen om die inventarissen, die om het zacht uit te drukken nog niet helemaal op punt staan, uit te zuiveren. Morgen zullen we daarover dus meer weten.

Marius Meremans (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We zitten inderdaad op dezelfde lijn. Het moet echter duidelijk zijn, voor dit halfrond, maar ook voor onze achtbare gedeputeerden, dat het belangrijk is dat we met homogene pakketten kunnen werken. Die interne staatshervorming is er niet voor de structuren, maar wel om een betere dienstverlening te hebben voor de mensen. Het is dus essentieel dat steden en gemeenten een rol te spelen hebben bij dat vrijwilligersbeleid, en voor de rest ook Vlaanderen. Ik moet er niet aan denken dat een organisatie die werkt met betrekking tot onroerend erfgoed, zich moet wenden tot de provincie, terwijl een organisatie die werkt met betrekking tot welzijn, jeugd, cultuur, naar de Vlaamse overheid moet gaan. Willen we inderdaad naar een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid gaan, dan is het van stellig belang dat we al die sleutels in Vlaamse handen kunnen krijgen. Dat lijkt me toch een essentiële voorwaarde.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Mijnheer Meremans, ik was niet geneigd om me hierin te mengen. We weten allemaal dat dit een onderdeel uitmaakt van die interne staatshervorming, en van de afspraken die met de provincies moeten worden gemaakt, zodat dit overkomt naar de Vlaamse overheid of naar de lokale besturen.

Het nieuws is wel dat er een vrij groot bedrag in die pot overblijft, en dat betreurt ik wel. Ik wil de provincies daarvoor echter niet met de vinger wijzen.

Marius Meremans (N-VA): Ik wel.

Bart Caron (Groen): Ik niet. Laat dat duidelijk zijn.

Ik hoor u zeggen die interne staatshervorming niet te doen voor de structuren, maar voor de mensen. Dan denk ik dat die collectieve vrijwilligersverzekering zo moet worden georganiseerd dat dit dicht bij de bevolking staat. Wie het ook doet, ik zou graag hebben dat er, met betrekking tot die aspecten van het regionaal cultuurbeleid waarover we nadenken, structuren zouden zijn die dicht bij de bevolking staan. Ik denk ook aan de lokale netwerken die er zijn voor cultuurparticipatie. Die zijn ook vaak intergemeentelijk. Een dergelijke collectieve vrijwilligersverzekering is zeer zinvol. Men moet dat op die manier kunnen overdragen. Daar moeten we voor gaan. Laten we er inderdaad geen staatsstructurendiscussie van maken.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, de heer Meremans heeft een heel klein element uit het vrijwilligersbeleid gehaald, dat provincies op dit moment doen. Het is een klein, zij het belangrijk element.

Minister, we moeten er inderdaad voor zorgen dat dit mee deel kan uitmaken van dat gecoördineerd vrijwilligersbeleid waaraan u werkt. Dit is iets exemplarisch. Het is een voorbeeld om aan te geven hoe complex het gegeven is. Ik zou naar aanleiding van deze vraag echter willen vragen dat we niet vervallen in het trekken van grote conclusies uit kleine kenschetsende voorbeeldjes. Dat lijkt me heel fout.

Minister, wat wel belangrijk is, is dat de mist heel snel kan optrekken. U weet zelf ook dat de onduidelijkheid heel groot is. U hebt dat al aangegeven. Ik wil nogmaals mijn oproep herhalen om te zorgen voor een warme overdracht. U hebt ook gezegd dat u dat wilt doen. Er gebeurt ongelooflijk veel goeds bij die provincies. We moeten er alleen voor zorgen dat men heel snel kan landen, ofwel bij de lokale besturen ofwel Vlaams.

Minister Sven Gatz: Ik dank de bijkomende vraagstellers voor hun specifieke invalshoek. Het gaat inderdaad om een institutioneel dossier, en tegelijkertijd om een inhoudelijk dossier. Als minister moet ik de beide invalshoeken zo goed mogelijk op elkaar afstemmen. Ik herhaal dus wat ik aan de heer Meremans heb gezegd: vanuit het oogpunt van de homogeniteit van bevoegdheidspakketten lijkt het me beter dat we dit aspect in de toekomst ook tot onze bevoegdheden zouden kunnen rekenen. De inhoudelijke opmerking die de heer Caron heeft gemaakt, blijft echter inderdaad ook spelen.

Mevrouw Bastiaens, wat de timing betreft, is het enigszins goede nieuws dat dit nog zou kunnen samengaan met mijn aangekondigde nota over een gecoördineerd vrijwilligersbeleid in het algemeen, over het statuut van de vrijwilliger, de versnippering van de informatie en de regulitis waarmee vrijwilligers worden geconfronteerd. Dit is inderdaad één element van een bredere kwestie die hier vandaag aan bod komt.

Marius Meremans (N-VA): Mevrouw Bastiaens noemt het exemplarisch, ik hoor de heer Caron zeggen dat het jammer is dat er zo'n grote pot overblijft.

Inderdaad, maar ik geef wel mee dat de promotie van die verzekering bij verenigingen blijkbaar niet voldoende was. En dan kun je de vraag stellen of dat wel bij het juiste niveau zit.

Er wordt ook gesproken over een warme overdracht. Daar ben ik het mee eens. Ik sta ook warm in het leven. Maar de warmte moet van beide kanten komen, nietwaar? En dus zou ik aan de provincies vragen om mee te werken aan de overdracht. Het is niet de bedoeling om daar een intern robbertje over uit te vechten. Het gaat erover het juiste beleid bij de mensen te brengen, met een betere dienstverlening. En daar moeten de provincies zich heel sterk bewust van zijn. Sommige zijn zich daar wat meer bewust van dan andere. Maar we leven op hoop. Het is toch bijna Kerstmis. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord na de start van de klimaatconferentie in Parijs

ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de start van de klimaatconferentie in Parijs en het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord

ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het uitblijven van een intra-Belgisch klimaatakkoord na de start van de klimaatconferentie in Parijs

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, u werd deze ochtend in de bloemetjes gezet, en dat is u voor alle duidelijkheid zeker gegund. Nogmaals proficiat voor uw twintigjarige mandaat. Maar toch zal ik scherp zijn, minister-president: u stelt teleur. Als een kind naar school gaat zonder zijn huiswerk te hebben gemaakt, hebben we daar soms nog begrip voor. Als een ambulancier te laat komt om iemand te reanimeren, hebben we daar al veel minder begrip voor. Een regeringsleider van 7 miljoen Vlamingen, voor wier welzijn en welvaart u mee verantwoordelijkheid draagt, heeft geen enkel geldig excuus, minister-president. Het is uw taak om een klimaatakkoord te sluiten, zelfs als Wallonië aan de andere kant van de onderhandelingstafel zit, zeker als uw partij op federaal niveau mee de plak zwaait, en zeker als we van Obama en de Chinese president Xi Jinping, die voor nog veel grotere uitdagingen staan op het vlak van politiek, verwachten dat zij in Parijs een internationaal klimaatakkoord sluiten.

Minister-president, u zei dat er voor u geen deadlines zijn. Wel, u hebt duidelijk een deadline overschreden. Desalniettemin zal er finaal toch een akkoord moeten zijn. Mijn voornaamste vraag is: hebt u een investeringsplan klaar voor Vlaanderen? Weet u wat u gaat doen zodra u al die geblokkeerde honderden miljoenen die vanuit Europa naar Vlaanderen kunnen gaan, in de Vlaamse economie kunt pompen? Hebt u een investeringsplan klaar?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister-president, uw onderhandelingspartners moeten zich deze week gevoeld hebben alsof ze naar die fameuze aflevering van Dallas aan

het kijken waren. U bent oud genoeg om dat nog gezien te hebben. Ik heb het over die aflevering waarin plots, na een heel seizoen vol avonturen, een dood personage opduikt in de douche en zegt dat het allemaal maar een droom was, dat het om te lachen was. Zo moet het ongeveer voelen als je voornaamste onderhandelingspartner na zes jaar onderhandelen, twee weken na een afgesprongen akkoord, twee dagen nadat het eigenlijk al te laat is omdat de klimaatconferentie begonnen is, aan tafel komt en zegt dat het allemaal maar om te lachen was en dat hij nog een nieuw voorstel heeft. Dat is de manier waarop Vlaanderen onderhandelt. Vandaag noemt een journalist het in de krant onderhandelen zoals kinderen van 5 jaar.

We zouden gewoon kunnen vragen waarom u dat doet, minister-president, maar ik denk dat ik het antwoord weet, want wat u en uw partij – en laat ons eerlijk zijn: ook al in de vorige legislatuur – hebben gedaan, is hier de stilstand organiseren, maken dat we zodanig lang in het verleden blijven hangen, dat we op het moment dat de rest van de wereld al lang bezig is de toekomst voor te bereiden, we hoe dan ook niet meer mee kunnen, dat het de moeite niet meer is.

Eigenlijk is er maar één simpele vraag, minister-president. Uit alle onderzoek, uit alle actie en uit alle gesprekken die je met Vlamingen voert, blijkt dat onder-tussen zowat alle Vlamingen – en dat heeft tijd geveegd – zich bewust zijn van de ernst van die klimaatproblematiek.

Ze zijn zich bewust van het feit dat we hier inspanningen zullen moeten leveren. Ze zijn zich ervan bewust dat het in ons eigen belang is om dat te doen, als we voor de volgende generatie willen zorgen en als we economisch willen vooruitgaan.

Minister-president, iedereen in Vlaanderen weet dat dit serieus is. Ik heb maar één simpele vraag: waarom hebben u, uw regering en uw partij in het bijzonder er dan zo'n klucht van gemaakt? (*Applaus bij sp.a. Opmerkingen van Kris Van Dijck*)

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, we wachten inderdaad al zes jaar op een klimaatakkoord. Waar er eerst nog goede hoop was, is het stilaan aan het verzanden in een klucht.

Ik moet bekennen dat ik mij als politicus schaam. België, hoofdstad en hoofdzetel van Europa, slaagt blijkbaar niet in iets waarvan de urgentie zo overduidelijk is en door iedereen wordt gedeeld, waarin Europa stevast het voortouw heeft genomen omdat het weet welke belangrijke rol het te vervullen heeft op het internationaal toneel. In onze micro-omgeving België slagen we er namelijk niet in een akkoord te vinden tussen de partijen.

Een en ander bewoog, de deadlines zijn verstreken, de druk op de ketel werd opgevoerd. Ik ben blij dat er alsnog een demarche is gekomen. Minister, hoelang blijven we nog de apothekersweegschaal hanteren om toch nog een paar miljoen euro links en een paar ton petroleum equivalent af te pitsen? Wat blokkeert nu nog een finaal akkoord? (*Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a en Groen*)

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, ik ben wat verrast door de tonaliteit van de vraagstelling. (*Rumoer*)

Ik had gedacht hier ernstige milieuspecialisten voor mij te hebben, met zin voor verantwoordelijkheid en besef voor wat Vlaanderen doet. (*Rumoer. Opmerkingen van Bart Van Malderen*)

De voorzitter: Collega's, minister-president Bourgeois heeft het woord.

Mijnheer Van Malderen, rustig aan alstublieft.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Malderen, mag ik even uitspreken?

Ik ben daarnet gehuldigd in dit parlement, met de overtuiging dat in dit parlement een ernstige dialoog mogelijk is. Ik hoor dat er in termen van klucht, huiswerk, schaamte enzovoort wordt gesproken. Dat is absoluut onjuist.

Ik zou willen dat de collega-specialisten om te beginnen aan de mensen van de publieke opinie duidelijk maken dat de Belgische discussie niet over Parijs gaat. In Parijs worden er afspraken gemaakt voor de komende periode 2020-2030. U kent de ambities van de Europese Unie op dat vlak: we kijken uit naar wat de diverse wereldleiders daar voorop zullen stellen.

Parijs gaat over 2020-2030. Waar deze klucht, dit huiswerk, deze schande, die schaamte over gaat, collega's, is de lopende periode. *(Rumoer. Opmerkingen van Hermes Sanctorum-Vandevoorde)*

De voorzitter: Dames en heren, alstublieft! Mijnheer Sanctorum, als u nog één keer onderbreekt, dan krijgt u het woord niet meer van mij. *(Rumoer. Opmerkingen. Applaus bij de N-VA)*

Ik heb de orde van de vergadering! Ik vind dat u het respect moet hebben te luisteren wanneer iemand het woord heeft. U moet niet proberen te interrumperen, want dan krijgt u het woord niet meer. Zo simpel is het. Ik heb de orde van de vergadering.

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Sanctorum, ik respecteer uw groen fundamentalisme. *(Rumoer. Opmerkingen van Björn Rzoska)*

Ik hoop dat dat fundamentalisme inhoudt dat u mensen laat uitspreken. Mag ik uitspreken? Ik heb u niet onderbroken.

Collega's, de Belgische discussie, de klucht, het huiswerk gaat over de lopende periode 2013-2020. Collega's, België weet sinds 2009 welke doelstellingen er moeten worden gehaald in het kader van het lopende plan 2013-2020. We zijn anno 2015. Die klucht, dat onafgewerkte huiswerk, duurt op dit ogenblik dus zes jaar. Zes jaar.

De laatste tijd zijn er al wat inspanningen geleverd om tot een akkoord te komen. In oktober is er een voorstel van akkoord geformuleerd dat helaas onmiddellijk technisch kaduuk bleek te zijn aan federale zijde.

Dat heeft premier Michel bevestigd. Het is bevestigd door een e-mail of een briefwisseling met de Europese Commissie. Het was een akkoord dat technisch niet haalbaar was. Sindsdien is er opnieuw onderhandeld, en de laatste dagen intens. Ik heb het gevoel dat we dicht bij een akkoord zijn, maar we zijn er bijlange nog niet. Diegenen die dit voorstellen alsof het gaat over een cijfer na de komma, wel, die maken daar een klucht van. Ik en mijn regering nemen de verantwoordelijkheid. De vraag is waarom er nog geen akkoord tot stand komt. Wel, het gaat over drie zaken, die u kunt lezen in de media. Ik ben altijd verbaasd dat een aantal zaken in real time naar buiten gaan. Dat bemoeilijkt de onderhandelingen, maar dat is dan maar zo.

Er zijn drie knelpunten. Er is een tekort aan garanties, aan verantwoordelijkheid door diverse entiteiten met betrekking tot de hernieuwbare energie. Ik wil een sluitend akkoord. Als België een engagement neemt om zoveel hernieuwbare

energie te ontwikkelen, dan wil ik dat het duidelijk is wie zich daarvoor engageert. Als er een tekort is – dat kunt u als belachelijk voorstellen, een cijfer na de komma, nul komma zoveel MTEP (million tons equivalent of petroleum) – dan gaat dat over gigantische hoeveelheden en een gigantische kostprijs.

In dit parlement was er niet zo lang geleden een enorme heisa over de elektriciteitsfactuur. Wel, dit gaat over honderden miljoenen euro's. (*Applaus bij de N-VA*)

Als we ons engageren, wil ik dat we dat kunnen nakomen.

Tweede discussiepunt is de verdeling van de veilingopbrengsten. Derde discussiepunt is de internationale klimaatfinanciering. De laatste dagen zijn we daar heel intens mee bezig. Als u me vraagt naar de details, dan ga ik die niet verklappen. Ik kan wel zeggen dat ik vanmiddag namens de Vlaamse Regering aan federaal minister Marghem, die voorstellen had geformuleerd, heb laten weten dat we bereid zijn welbepaalde bijkomende stappen te zetten. We hebben die ook geconcretiseerd.

Ik wil dat de sfeerschepping ophoudt dat de Vlaamse Regering niet bekommerd zou zijn om ons klimaat of om hernieuwbare energie. Dat is niet waar. Vlaanderen heeft engagementen inzake de reductie van CO₂, maar daar spreken jullie niet over. We hebben engagementen, we zitten op schema: tegen 2020 15 komma zoveel procent reductie van de CO₂-uitstoot, bestrijding van het serre-effect.

We zijn er nog niet met betrekking tot de afronding van het akkoord inzake hernieuwbare energie, wat bijzonder veel geld kost, zeker in Vlaanderen. Dat weet u als specialisten beter dan ik. Wel, we zijn er nog niet. Betekent dit dat deze regering ondertussen met de armen gekruist zit, dat we geen inspanningen doen voor hernieuwbare energie? Absoluut niet natuurlijk. We hebben op dit ogenblik 380 windmolens in Vlaanderen. Het is de bedoeling om er 500 te hebben. Als het van de collega's en mij afhangt, dan proberen we tot 600 te komen.

We hebben veel natuurlijke handicaps, vergeleken met bijvoorbeeld Wallonië. Vlaanderen zit op dit ogenblik aan 5,5 procent hernieuwbare energie. Het streefcijfer voor België is 13 procent. Wallonië zit aan ongeveer 11 procent. Wallonië verstookt veel hout – dat is hernieuwbare energie – met zijn uitgestrekte bossen. Wallonië heeft reliëfverschillen, heeft waterkracht, heeft veel ruimte voor windmolens. De noemer van Wallonië – helaas voor de welvaart van Wallonië, gelukkig voor zijn klimaatdoelstellingen – is kleiner geworden door de sluiting van Arcelor-Mittal. Vlaanderen heeft geen bossen, stookt nauwelijks hout, heeft weinig ruimte voor windmolens en heeft geen reliëf en waterkracht. (*Rumoer*)

Vlaanderen heeft inderdaad industrie die veel energie verbruikt, maar tegelijk top van de wereld is inzake energiezuinigheid. Vlaanderen is een stadsstaat met heel veel industrie. Mijn regering gaat daarmee om, met ambitie, maar ook met verantwoordelijkheidszin. (*Rumoer. Applaus bij de N-VA*)

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, als u dit antwoord zes jaar geleden had gegeven, dan had ik daar begrip voor gehad. Als u dat vijf jaar geleden had gedaan, had ik ook nog begrip gehad en vier jaar geleden ook nog. Vandaag echter is dit antwoord onaanvaardbaar. Ik dank u trouwens voor uw erkenning van mij als milieudeskundige.

Ik heb u een heel concrete vraag gesteld: bent u klaar met een investeringsplan? Ik ken het antwoord: u bent niet klaar. U discussieert nog altijd over de lopende engagementen, u hebt geen flauw idee hoe u bijkomende inspanningen kunt leveren op het vlak van klimaatbeleid. Dat is de realiteit. En het probleem te

gronde, minister-president, is dat u het klimaatbeleid ziet als een kostenpost. Bedrijven als Umicore, Solvay en Janssen Pharmaceutica schrijven u aan omdat zij weten dat dit winst betekent voor de Vlaamse economie, maar u beseft dat niet.

Ik heb goed gezien wie er daarnet heeft geapplaudisseerd en wie niet voor de kritiek. Een meerderheid in dit parlement vindt dat u onvoldoende hebt gedaan, minister-president. Een meerderheid in dit parlement wijst de regeringsleider terecht. Ik denk dat dit een belangrijk precedent is. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Bruno Tobback (sp.a): Minister-president, ik wil mijn mening bijstellen na uw uitleg. Dit is geen klucht, dit is een tragische klucht. Vooral het moment dat u hier met heel veel vuur de honderden miljoenen kosten verdedigt die we zouden kunnen vermijden, de dag nadat de Federale Regering honderden miljoenen heeft weggegeven aan een Frans energiebedrijf om ervoor te zorgen dat we daar vooral nog veel jaren slachtoffer van zijn, maakt er des te meer een tragische klucht van.

Wanneer die honderden miljoenen moeten gaan naar investeringen in groene energie, in hernieuwbare energie, in een duurzame toekomst voor dit land en voor onze economie, dan vindt de N-VA dat een kostenpost. Wanneer u die miljoenen cadeau kunt geven aan een Frans energiebedrijf zoals ENGIE, dan bent u daar blij om. Dat is het grote verschil.

Het probleem van Vlaanderen is niet dat het geen bergen, of dat het geen bossen heeft – daar zou u trouwens iets aan kunnen doen –, het probleem van Vlaanderen is dat het geen ideeën heeft. Nu er in Parijs wordt onderhandeld over de toekomst – u hebt het terecht over inspanningen voor de toekomst – bent u aan het mierenneuken en krenten tellen in het verleden. En dat is wat dit zo absurd en cynisch maakt. Ik heb in uw antwoord geen enkel idee gehoord over hoe we dan wel die klimaatdoelstellingen, waar heel veel mensen in Vlaanderen van wakker liggen, zullen waarmaken. Ik heb alleen gehoord waarom we niet kunnen doen wat we tien jaar geleden hadden moeten doen, en dat is de tragische waarheid van deze Vlaamse Regering, van uw Vlaamse Regering. En dat is uw verantwoordelijkheid voor een volledige volgende generatie in Vlaanderen. Jammer dat u die op die manier neemt. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, u hebt natuurlijk gelijk wanneer u zegt dat dit al lang aansleept. Maar zeggen dat dit geen impact zou hebben op wat er nu in Parijs gebeurt omdat het een debat is over het verleden en we met andere woorden nog altijd niet klaar zijn met het honoreren van onze vorige engagementen, is niet juist. Wanneer we in Parijs mee de trekker willen zijn van een ambitieus klimaatakkoord, moeten we ook onze engagementen uit het verleden waarmaken.

Minister-president, u hebt een kans, u hebt een enorme opportuniteit om nu te laten zien dat u de minister-president zult zijn die voor het eerst in zes jaar het intra-Belgisch klimaatakkoord kan sluiten. Laat u van deze roem niet weerhouden door het 'geen morzel grond'-principe, met name dat er aan Vlaanderen toch niet te veel mag worden geraakt. Minister-president, wees voluntaristisch. Laat zien dat Vlaanderen bereid is om in de buidel te tasten. Dat kost geld, maar wat u vergeet te zeggen, is dat dit een investering in de toekomst is. Als we nu investeren in de omslag naar een blauwe economie, naar een groene economie zoals u die wilt noemen, dan levert dat welvaart en jobs op. Ook met de opbrengsten van de emissierechten die op ons wachten, kunnen we een klimaatbeleid voeren. Wanneer dat geld vrijkomt, hoop ik iets te kunnen doen om mensen en niet alleen bedrijven te helpen om samen de handen uit de mouwen te steken en van Vlaanderen een klimaatneutraal en klimaatvriendelijk land te maken. *(Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, ik hoop echt dat we eens rustig, met zijn allen, alles op een rijtje kunnen zetten zodra de heisa voorbij is. Ik ben ervan overtuigd dat u dan zult vaststellen dat de N-VA wel degelijk solidair is en wel degelijk een akkoord en zelfs een ambitieus klimaatbeleid wil. Maar we willen ook uitvoeren wat we beloven, en die factuur mag niet alleen naar de Vlaamse belastingbetaler gaan. Zo'n belastingverhoging wilt u ook niet, mijnheer Schiltz.

Mijnheer Sanctorum, u vraagt wat we met dat geld zullen doen. Het is al herhaaldelijk gezegd en het staat ook in het regeerakkoord. In de eerste plaats zullen we investeren in het energiezuiniger maken van sociale woningen. Dat zal een win-winsituatie opleveren, want dat zal de CO₂-uitstoot reduceren én mensen helpen die het nu al moeilijk hebben om hun energiefactuur te betalen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, het is duidelijk dat er een klimaatakkoord moet komen, en wel nu. Het momentum is er: niet alleen omdat in Parijs een top over de toekomst van het klimaat gaande is, maar ook omdat vandaag duidelijk wordt dat meerderheid en oppositie een akkoord vragen. Er is een nieuw momentum gecreëerd omdat het mandaat dat jarenlang aan minister Schauvliege is gegeven, vandaag duidelijk soepeler wordt geïnterpreteerd. Als ik u en de heer Vandaele hoor, dan ben ik blij. Onderhandelen is geven en nemen. Vandaag laat u in de pers optekenen dat het klimaatakkoord belangrijk is. Ik hoop dat er niet langer politieke spelletjes worden gespeeld en er effectief een akkoord wordt gesloten. *(Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a en Groen)*

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, de diverse tussenkomsten sterken mij nog meer in de overtuiging dat we de ambities van de Vlaamse Regering moeten waarmaken. Geen enkele collega heeft tegengesproken dat Vlaanderen voor de lopende periode de ambitie heeft om de CO₂-emissies te reduceren. Wat dat betreft, zijn we op schema, en dat is belangrijk. Dat is belangrijk, in het licht van Parijs. We zijn ambitieus, en we willen met premies, bouwvoorschriften en maatregelen in verband met het wagenpark die ambitieuze doelstellingen waarmaken.

Mijnheer Sanctorum, u vroeg twee keer hoe het zit met het investeringsplan. De heer Vandaele gaf u het antwoord. U kent het regeerakkoord: de vrijgekomen middelen zullen prioritair worden gebruikt om woningen energiezuiniger te maken. Op dat vlak kan Vlaanderen nog enorm veel winst boeken. Dat staat zo in het regeerakkoord. We hebben daar goed over nagedacht en we zullen daar werk van maken.

De heer Tobback heeft het over mierenneukerij. Ik verzet me daar ten stelligste tegen. Het gaat over belangrijke vraagstukken. De Vlaamse Regering heeft grote ambities, zowel wat betreft de reductie van de CO₂-emissies als wat betreft hernieuwbare energie. U lacht wanneer ik het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië ter sprake breng. Dit zijn de feiten: 11 procent van de Waalse energie is hernieuwbaar, tegen 5,5 procent van de Vlaamse. Dat betekent dat we nog een ontzettend grote stap moeten zetten. Dat betekent dat een akkoord over de verdeling van die 13 procent sluitend moet zijn. Enkele cijfers na de komma in die MTEP betekent op zich al een zwaar engagement, dat grote investeringen vereist. Inzake de plaatsing van windmolens zijn we ambitieus, maar op dat vlak is het laaghangend fruit geplukt.

We zijn ambitieus, want we moeten ten minste naar vijfhonderd windmolens gaan. Voor minister Turtelboom, mezelf en de hele Vlaamse Regering moeten we naar nog meer windmolens gaan. Maar als we de norm en het engagement niet

halen, betekent dit dat alle Vlaamse burgers de factuur zullen betalen. En het gaat dan niet over 5 of 10 miljoen euro, maar over honderden miljoenen, misschien wel 1 miljard euro. Daar gaat het over. (*Applaus bij de N-VA*)

We moeten dus realistisch zijn. Ik zal dus geen akkoord sluiten dat de hernieuwbare energie uitholt of in het ongewisse laat hoe de veilingopbrengsten worden verdeeld. Het zou al te gemakkelijk zijn om een akkoord af te sluiten waarbij we beslissingen daarover uitstellen, erop rekenend dat iemand er zich wel zal om bekreunen om dat tekort weg te werken. Zo werkt dat niet. We zijn daar volop mee bezig. Mijnheer Bothuyne, maakt u zich geen zorgen: ik weet wat onderhandelen is. Ik voer die onderhandelingen niet op straat. Ik hou niet van die politieke spelletjes. Ik hou er niet van dat men een sfeertje creëert. (*Applaus bij de N-VA*)

Laat ons verstandig met de regering... Een onderhandelingsproces is een dynamisch proces. Dat is niet zeggen: "Dat is mijn positie" en in de media zeggen: "Daar ga ik voor." Je kunt in de media zeggen dat er voorstellen zijn en dat je die bezorgt. Daar houden we het bij. Ik zal er alles aan doen om tot dat akkoord te komen, een akkoord mét ambitie, een akkoord dat tegelijk getuigt van verantwoordelijkheidszin. (*Applaus bij de N-VA. Rumor*)

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, u hebt nu verschillende keren gezegd dat we de doelstellingen halen, dat we op schema zitten en dat er investeringsplannen klaarliggen. U hebt het mis. Het spijt me. Ik wil straks gerust met u de documenten en grafieken erop nalezen. We zitten niet op schema om de min-15-procent tegen 2020 voor CO₂-reductie te halen. De investeringen staan niet in de startblokken. Er zijn vage verwijzingen in het klimaatbeleidsplan, maar er ligt niets concreets op tafel. Nogmaals, ik wil de cijfers straks met u gerust doornemen.

Wat is de fond, minister-president? U moet inderdaad overtuigd zijn dat een klimaatbeleid een meerwaarde is voor Vlaanderen. U noemde mij daarnet een fundamentalist. Ik schrok even. Dat betekent dus dat bijvoorbeeld Janssen Pharmaceutica die eigenlijk hetzelfde pleidooi houdt, ook een fundamentalist is. Ik vind het heel straf dat u dat zegt.

U bent een Vlaams-nationalist. Ik heb daar respect voor. Dat is uw recht. Het is ook het recht van uw partij om kritiek te geven op de werking in dit land. Zodra u in een regering stapt en ministers aanlevert, zowel federaal als Vlaams, hebt u echter de plicht om te regeren. U als regeringsleider hebt de plicht om de Vlaamse economie en de Vlaamse burgers te versterken. Aan die plicht verzaakt u, en net daarom stelt u teleur. (*Applaus bij Groen en sp.a. Opmerkingen van minister-president Geert Bourgeois*)

Bruno Tobback (sp.a): Minister-president, ik zal aannemen dat het te goeder trouw is en zal er geen heel lelijke woorden over zeggen, maar wanneer u hier driemaal na elkaar komt verkondigen dat we onze doelstellingen halen en op schema zitten, dan hebt u gewoon ongelijk. Dan hebt u ofwel uw dossiers niet gelezen, ofwel heeft men ze u niet gegeven. Want met uitzondering van bijkomende installaties hernieuwbare energie – met dank aan de vermaledijde subsidies – missen we al onze doelstellingen.

Zoals u terecht opmerkt, zijn dat de doelstellingen uit het verleden. Dan zwijgen we nog over de doelstellingen voor de toekomst, waar u er met uw akkoord van gisteren over de nucleaire energie voor gezorgd hebt dat de groei aan hernieuwbare energie in dit land nog eens verder zal worden gefnuikt. Dat zegt op dit moment iedereen.

Ik blijf erbij: u praat niet alleen naast de kwestie, u citeert niet alleen verkeerde cijfers, maar het gevolg van dit alles is dat u nu bezig bent met Vlaanderen hard

te verankeren in het verleden. Die prijs zal meer zijn dan een paar honderd miljoen euro of een paar miljard, die prijs zullen we met alle Vlamingen betalen die door regeringen na u zullen moeten worden bestuurd. Als het van mij afhangt, kan dat niet rap genoeg komen. *(Applaus bij sp.a en Groen. Rumoer bij de N-VA)*

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, ik ben toch wel wat ongerust geworden na uw repliek. Aanvankelijk heb ik u de hand uitgestoken. Ik heb u erop gewezen dat u de kans hebt om een historisch akkoord te sluiten, om te laten zien hoe fier en hoe kloek Vlaanderen is, hoe Vlaanderen het voortouw kan nemen en, inderdaad, misschien iets meer lasten op zijn schouders laadt omdat het beseft dat het die lasten kan verzilveren en daar winsten uit kan halen.

Minister-president, gedaan met treuren en zeuren. Het is nu tijd om niet met woorden te strooien en zeker niet als uw eigen fractie diegene is die de politieke spelletjes in dit dossier toch wel al kietelend een beetje op scherp heeft gesteld. *(Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a en Groen. Rumoer bij de N-VA)*

Dat is zo. Dit dossier is de minister-president ontstolen door profileringsdrift van zijn fractie. *(Rumoer bij de N-VA)*

De voorzitter: Wat is het probleem, mijnheer Van Malderen?

De spreektijd is gedaan. We gaan gewoon naar de volgende vraag.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, ik ben onderbroken door een tussentijds applaus.

De voorzitter: Daar heb ik niets mee te maken, mijnheer Schiltz. *(Rumoer)*

Ik heb de heer Sanctorum rustig laten uitspreken. Ik heb de heer Tobback rustig laten uitspreken. Ik laat de heer Schiltz ook rustig uitspreken. Als u heel lang applaudisseert, dan loopt de tijd door. Daar kan ik niets aan doen. *(Rumoer)*

U moet daar niet zo druk over doen. Wat doet u allemaal overspannen vandaag, zeg!

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, u zult in ons een bondgenoot vinden als u de politieke spelletjes afzweert en Vlaanderen de ambitie geeft die het waard is, en samen met ons in de toekomst investeert. *(Applaus bij Open Vld, CD&V, sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken en voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, ik stel voor dat we de vergadering even schorsen zodat de minister-president de kans krijgt om het regeringsstandpunt

aan het Vlaams Parlement voor te leggen, na overleg met zijn coalitiepartners. Het is zonder meer duidelijk dat inzake de inspanningen waarvan de minister-president heeft gezegd dat Vlaanderen ze niet kan leveren, de heer Schiltz gezegd heeft dat Vlaanderen ze moet leveren. Dat is geen duidelijk standpunt. Ik vraag de schorsing van de vergadering en ik vraag een regeringsstandpunt over dit dossier.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik denk dat de parlementsleden niet zo goed hebben geluisterd. Ik heb daarnet gezegd dat ik vanmiddag nog, namens de hele Vlaamse Regering, aan minister Marghem de voorstellen heb geformuleerd, heb laten weten welke bijkomende stappen we willen zetten. Als u vraagt welke, zal ik u dat niet zeggen, want ik onderhandel niet voor de camera's of in het halfroond.

Ik ben heel duidelijk geweest. Speel uw politieke spelletjes verder. De regering heeft vanmiddag unaniem beslist datgene te doen wat ik u zojuist heb meegegeeld. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mijnheer Vandenbroucke, vraagt u nog een schorsing?

Joris Vandenbroucke (sp.a): Dat is natuurlijk geen standpunt. Uit het debat is zonet duidelijk gebleken dat de verklaringen die de minister-president heeft afgelegd openlijk werden afgekeurd door zijn coalitiepartners.

De voorzitter: Dan moet u de vraag stellen aan de volksvertegenwoordigers, niet aan de minister-president. Er is een onderscheid tussen enerzijds de wetgevende macht en anderzijds de uitvoerende macht. Ik ga daarover niet in discussie.

U stelt een vraag aan de uitvoerende macht. De minister-president heeft zijn standpunt meegedeeld. Nu is mijn vraag: wenst u de schorsing nog?

Joris Vandenbroucke (sp.a): Ja, natuurlijk.

De voorzitter: Hoelang wenst u dat ik schors? Ik kan maximum een halve dag schorsen. Een uur? Vijf minuten?

Joris Vandenbroucke (sp.a): De tijd die de regering nodig heeft om tot een eensluidend standpunt te komen.

De voorzitter: Moet de regering mij dan meedelen waarover ze vanmiddag allemaal nog gaat onderhandelen?

Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.10 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.16 uur.*

Mijnheer Vandenbroucke, de minister-president heeft daarstraks een verklaring afgelegd namens de gehele regering, die hij tot tweemaal toe heeft herhaald. Hij wenst dit geen derde keer te herhalen.

We kunnen dus overgaan tot de volgende actuele vraag.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, terwijl de vergadering hier geschorst was, verklaarde een fractieleider van de meerderheid voor de camera's van Villa Politica dat heel die heisa niet nodig was omdat er een maand geleden een goed akkoord werd gesloten en dat de minister-president nu zelf gaat onderhandelen met een mandaat dat ruimer wordt ingevuld dan dat van de bevoegde minister Schauvliege.

Klopt het dat er een ruimer mandaat is gedefinieerd en dat de hele Vlaamse Regering daarachter staat? Ik hoor de heer Schiltz hier vertellen dat Vlaanderen meer inspanningen moet leveren. Over diezelfde inspanningen verklaart de N-VA dat die niet kunnen worden geleverd.

De voorzitter: We gaan daarover nu geen inhoudelijk debat voeren. We zijn bezig met de actuele vragen. Als u een wijziging van de agenda noodzakelijk vindt, moet u daarvoor een spoedbehandeling vragen. Dan leg ik dat aan de vergadering voor.

We hebben drie vraagstellers gehoord, de minister-president heeft geantwoord, u hebt de repliek gehoord. De minister-president heeft gesproken namens de gehele regering, dat heeft hij tweemaal duidelijk gesteld. Ik kan daar verder niets aan toevoegen.

Ik ga enkel over wat hier in dit halfroond wordt gezegd. Wat hier buiten voor de camera's wordt gezegd en op Facebook of op Twitter interesseert me niet. Ik heb die opmerking in het verleden nog gehoord, maar enkel wat in deze vergaderzaal wordt gezegd, telt.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, ik stel alsnog een agendawijziging voor. Ik stel voor om straks een actualiteitsdebat te houden over het uitblijven van een klimaatakkoord, in aanwezigheid van de voltallige Vlaamse Regering.

De voorzitter: Ik verzoek de fractieleiders om naar mijn kantoor te komen om daar verder af te spreken.

Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.16 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.33 uur.*

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, elke fractie heeft hier al kunnen aangeven dat wij een akkoord willen. Wij vragen ook dat men daarmee bezig is en dat men al het redelijke doet om tot een akkoord te komen. De regering heeft dat daarnet bevestigd.

Wij zijn er echter heilig van overtuigd dat een actualiteitsdebat terwijl de onderhandelingen lopen, contraproductief zou werken en een akkoord verderaf zou brengen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Vandaar de afspraak om geen actualiteitsdebat te houden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik wil mij hierbij aansluiten. Het is absoluut nodig dat er in dit land zo snel mogelijk een klimaatakkoord komt. Wij hebben vertrouwen in deze Vlaamse Regering en in haar mandaat. Een actualiteitsdebat zou geen bijdrage leveren tot het sneller bereiken van een akkoord.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, mijn fractie en ikzelf kunnen ons daarbij aansluiten. Het is heel belangrijk dat wij in dit land zo snel mogelijk een klimaatakkoord hebben. De Vlaamse Regering moet alles doen wat redelijk is om tot dat akkoord te komen. Ik ga ervan uit en ik vertrouw erop dat de Vlaamse Regering dat zal doen. Daarom zie ik geen reden om nu een actualiteitsdebat te voeren.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega's, ik ben blij dat het parlement met zo'n grote meerderheid de wil uitspreekt om tot een klimaatakkoord te komen. Ik betreur echter dat wij hierover geen actualiteitsdebat met de Vlaamse Regering kunnen houden. Het schouwspel van zonet doet mij er immers fundamenteel aan twifelen of deze Vlaamse Regering wel in staat is om één en ondeelbaar aan te schuiven aan die onderhandelingstafel, om snel – en liever vandaag dan morgen – tot een klimaatakkoord te komen. Dat is wat de burgers van dit land verwachten.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, ook ik vind het goed dat iedereen nog eens zijn ambitie heeft uitgesproken om een klimaatakkoord te sluiten. Ik vind het echter ongelooflijk cynisch dat men na zes jaar een actualiteitsdebat tegenhoudt onder het voorwendsel dat dit wel eens de onderhandelingen zou kunnen doorkruisen. Een Vlaamse Regering die met een duidelijk mandaat, dat werd afgesproken door de coalitiepartners, aan een onderhandelingstafel aanschuift, heeft geen schrik van een actualiteitsdebat in het parlement! (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het bijsturen van het toelatingsexamen voor de opleiding arts en tandarts

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het voorstel om een vergelijkend examen te organiseren als toelatingsexamen voor de opleiding arts en tandarts

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, collega's, in 2014 liep het niet zo goed met de toelatingsproef voor de opleiding arts en tandarts. Het regende klachten en er waren meerdere herdeliberaties nodig. De conclusies van de ombudsman waren zeer streng. Minister, u hebt toen een zeer goede beslissing genomen. U hebt een begeleidingscommissie opgericht om dat toegangsexamen te evalueren en bij te sturen waar nodig. In 2015 waren er al minder problemen met het examen, en er waren geen herdeliberaties. Dat is dus een eerste stap vooruit. De begeleidingscommissie heeft vorige week echter wel een aantal suggesties gedaan en adviezen gepubliceerd. Een ervan bestaat erin om het toelatingsexamen als such om te vormen tot een selectieproef, eigenlijk tot een numerus fixus. Daardoor zou slechts een vastgelegd, beperkt aantal van de geslaagden zich mogen inschrijven. Minister, kunt u zich vinden in dat advies? Zult u het opvolgen?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Beste collega's, het toelatingsexamen voor arts en tandarts moeten we behouden omdat Vlaanderen daar zijn verantwoordelijkheid neemt in de contingentering van de artsen. De contingentering zorgt ervoor dat we geen medisch overaanbod krijgen.

Een tweede belangrijk gegeven is dat het toelatingsexamen niet zweemt naar een soort van kansspel en dus eigenlijk aan waarde inboet. Onze fractie heeft daarom in het verleden in de commissie reeds vragen gesteld over de aanpassing van dat toelatingsexamen. Er was de specifieke situatie dat er vragen werden

geschrapt en dat er ternauwernood een aantal studenten geslaagd was. Er waren vragen over de inhoud van het examen: ging het nog over de eindtermen van het secundair onderwijs, en wat zijn we eigenlijk aan het testen? Slechts een zesde van de studenten die deelnemen, slaagt. Een derde van de studenten is maar de normgroep, namelijk studenten die als ze slagen, ook effectief kunnen starten. Er zijn immers heel veel leerlingen uit het vijfde middelbaar die deelnemen. Er is de vaststelling dat er op de markt heel veel duurbetaalde repetitorienbureaus zijn die studenten voorbereiden.

De begeleidingscommissie heeft een aantal voorstellen geformuleerd, zoals het vergelijkend examen. Vergelijkend wil zeggen dat de kans op slagen niet enkel afhangt van je eigen resultaat, maar ook van hoe goed de anderen het doen. Men selecteert enkel de besten. Daarnaast zijn er nog enkele andere adviezen waar ik nu niet op inga. Minister, hoe staat u tegen het vergelijkend examen? Is dat de oplossing voor de problemen die zich stellen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel voor deze vraag. Het klopt wat collega Brusseel zegt, namelijk dat de begeleidingscommissie, die ik vorig jaar zelf heb samengesteld na de problemen bij het toelatingsexamen waarbij een aantal vragen moesten worden geschrapt, tot een aantal goede maatregelen heeft geleid. Zo is bijvoorbeeld de taal van de stilleestekst veel helderder geworden, is de verhouding tussen de vragen wat gewijzigd en heeft het hele nieuwe systeem ertoe geleid dat er veel minder vragen moesten worden geschrapt na het examen dan ervoor. Dat zijn dus goede dingen.

De begeleidingscommissie heeft nu inderdaad een extra advies afgeleverd met een negental aanbevelingen. Een van de aanbevelingen is om eens na te denken over de manier waarop het examen georganiseerd wordt. U moet weten dat het examen nu twintig jaar bestaat. Het is een examen waarbij je mag starten aan de studies geneeskunde als je slaagt.

Ik toon u een tabel die u moet overtuigen van het probleem waar we vandaag voor staan. In het jaar 1998 namen iets minder dan 1000 studenten deel aan de toelatingsproef. De kloof tussen wie deelnam en wie slaagde, was niet zo groot. Het aantal deelnemers is opgelopen tot 6185 voor het laatste examen. Het slaagpercentage blijft heel laag, wat ervoor zorgt dat ongeveer 1000 studenten kunnen starten. Dat betekent dat over de jaren heen de kans dat je slaagt voor het toelatingsexamen, enorm is gedaald. Heeft dat te maken met de kwaliteit van de instroom? Neen, natuurlijk niet. Dat heeft uitsluitend te maken met het feit dat elk jaar maar een bepaald contingent artsen effectief kan starten. Dat is bijvoorbeeld dit jaar bepaald op 738. Je moet er dus voor zorgen dat het aantal studenten dat kan starten, ongeveer gelijk is aan dat aantal, rekening houdend met de studenten die uitvallen. We moeten dus overwegen om een ingreep te doen.

Is een vergelijkend examen de wonderoplossing? Daar stel ik me vragen bij als je zegt dat het ertoe zal leiden dat enkel de besten mogen starten. Dit schema laat zien dat vandaag ook alleen maar de allerbesten kunnen starten. De groep die slaagt, is bijzonder klein. De moeilijkheidsgraad is extreem hoog. Dat moeten we onder ogen durven te zien. Ik vind het super dat de begeleidingscommissie na twintig jaar nu nadenkt over alternatieven, maar de hemel op aarde bestaat niet. De aantrekkelijkheid van dat examen is heel groot geworden. Veel jongeren willen arts worden, meer meisjes nog dan jongens, en worden dat ook effectief. Maar met wat we nu doen, examenvragen bekendmaken en taalgebruik aanpassen, komen we eigenlijk in een situatie waarbij we elk jaar het examen nog een beetje moeilijker moeten maken. Maar dat is eindig, daar zijn grenzen aan, zeker als je de toegang moet blijven beperken.

Dus ja, ik ben bereid om die piste verder te onderzoeken, maar ik kan daar vandaag niet voluit ja op antwoorden omdat die piste enorm veel consequenties heeft. Zo is er geen tweede zittijd meer, zo blijft het een momentopname. De twee voorzitters van de Examencommissie en van de Begeleidingscommissie geven mee dat het heel frustrerend is voor jongeren die schitterende resultaten halen aan het einde van hun secundair om dan niet te slagen voor dat examen. Ze blijven achter met een kater en onbegrip.

We moeten de balans trachten te herstellen. Ik wil gerust nadenken over de numerus fixus, maar neen, dat wordt hier en nu zeker niet beslist.

Het volgende toelatingsexamen blijft zoals het vandaag is georganiseerd. Als we een nieuw systeem overwegen, is dat voor ten vroegste binnen twee jaar.

Ann Brussel (Open Vld): Er moet inderdaad nog wat over worden nagedacht en gedebatteerd. Onze fractie heeft geen probleem met het toelatingsexamen. Er is inderdaad een probleem van contingentering. We willen inderdaad geen immens overschot aan artsen.

Ik wil wel een moeilijk examen maar het moet correct zijn. Wat zien we? Dat meisjes minder kans hebben op slagen, en dat kansarmen en anderstaligen minder kans hebben op slagen, ook al halen ze goede resultaten in de richtingen die succesvol voorbereiden op het toelatingsexamen, namelijk wiskunde en wetenschappen in het aso. Er zit met andere woorden echt een bias op dat toelatingsexamen. Streng is één ding, maar het moet correct zijn. Het moet een goed examen zijn.

Het kan niet zijn dat ik als meisje minder kans heb om te slagen dan als jongen omdat het examen op een bepaalde manier is opgesteld. Ik kan immers even goed zijn in wetenschappen, zo niet slimmer – dat is nog iets anders.

Die zaken moet u in ogenschouw nemen en die zullen niet met een selectieproef of een numerus fixus uit de wereld geholpen worden. Ik wil een goed toelatingsexamen. Dat is de betrachting.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik ben blij dat u de twee belangrijkste bekommernissen deelt. Eén, we moeten blijven gaan voor een toelatingsexamen in het kader van de contingentering. Twee, het vergelijkend examen is geen wonderoplossing; er moeten ook nog andere zaken gebeuren.

U zegt dat we voor de beste studenten moeten kiezen. Dat is juist, maar we moeten ook de juiste profielen rekruteren. Ik denk dat we op dat vlak toch nog eens goed moeten kijken naar een aantal zaken. Op dit moment is er een communicatieproef, men moet daarbij kiezen uit 'meerkeuzeantwoorden'. Dat is een rare vorm van communicatie. Dat gedeelte, de sociale vaardigheden, wat in een therapeutisch gesprek bij de arts en de tandarts voorkomt, moeten we toch meenemen.

Bij tandartsen moeten we kijken naar de handvaardigheid. Een tandarts moet in een mond met een spiegel werken en links en rechts bewegen. De fijne motoriek moet toch in zeker mate aanwezig zijn. Zijn dat geen onderdelen die we moeten meenemen? We moeten niet alleen de beste profielen hebben, maar ook de juiste.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik maak me ook zorgen, vooral over de diversiteit. Als het zo blijft evolueren, hebben we binnenkort een zeer mannelijk en blank artsenkorps en dat zou spijtig zijn. Meisjes hebben het moeilijker om te slagen. Ze nemen wel deel maar hun slaagkansen liggen lager. Dat is zeker het

geval voor studenten van allochtone afkomst. Zij nemen ook deel maar hun slaagkansen liggen zeer laag. Op het vlak van gelijkheid en diversiteit moeten we zeker een inspanning doen. Ik vraag me af of dat zal lukken door verder te morrelen in de marge.

Wat zijn uw plannen op dat vlak?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, ik zou een ruimere aanvullende vraag willen stellen. Minister, u bevestigt – en dat verrast ons uiteraard niet – wat vrijdag reeds in De Tijd stond. Daar hebt u hetzelfde geantwoord.

Mevrouw Brusseel wijst erop dat meisjes in het algemeen slechter scoren bij de toelatingsproef dan jongens. Maar er is nog een andere vaststelling, minister, namelijk dat jongens in het algemeen in het hoger en het universitair onderwijs slechter scoren dan meisjes. Bij mijn weten loopt daarover een onderzoek, het zou vandaag of morgen – en dit is ongeveer letterlijk te interpreteren – klaar zijn.

Kent u al resultaten van dat onderzoek? Zo niet, kunnen we die dan zo spoedig mogelijk ontvangen?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister, als sp.a vinden wij dat er bij de voorliggende hervorming van het toelatingsexamen aandacht moet zijn voor drie dingen. Eén, maak het toelatingsexamen meer genderneutraal. Twee, houd rekening met studenten met een migratieachtergrond. Drie, zorg dat alle studenten op een gelijke manier voorbereid kunnen worden, bijvoorbeeld door de universiteiten.

Bent u bereid om deze drie aandachtspunten mee te nemen in de hervorming?

Minister Hilde Crevits: Dames en heren, ik deel heel veel van de bezorgdheden die geuit zijn.

Mijnheer De Meyer, het is niet zo dat de eerste aankondigingen in De Tijd van vrijdag stonden, ik heb het onderzoek tijdens de parlamentsbesprekingen donderdagmiddag aan de parlementsleden bezorgd. U werd als eerste geïnformeerd via uw mailbox.

Mijn eerste zorg zal ook in de toekomst blijven dat we de contingentering halen door de toegang te blijven beperken. Het examen zoals het vandaag bestaat, haalt perfect de doelstelling, we hebben dit nog eens nagezien voor de laatste examens. Dit betekent dat we mooi binnen het contingent blijven, dat er geen problemen zijn. Vorig jaar was er wel een probleempje omdat we twee extra vragen hebben moeten toelaten en we daardoor 70 à 80 extra studenten hadden.

Ik denk wel dat we moeten bijsturen. Het examen moet inderdaad genderneutraal zijn. Dat moet, maar ik wil ook hier wat nuanceren. Jongens slagen meer dan meisjes, maar er nemen veel meer meisjes dan jongens deel aan het examen. Ook daarmee moeten we natuurlijk rekening houden.

Mevrouw Meuleman, het is niet zo dat de artsen die afstuderen blank en man zijn, het zijn vooral vrouwen. Dat wil ik ook meegeven. Uit de normgroep van vorig jaar blijkt dat er 247 jongens geslaagd zijn voor het toegangsexamen en 342 meisjes. Maar er hebben natuurlijk veel meer meisjes deelgenomen. Het slaagpercentage bij de meisjes ligt daardoor op 23 procent, bij de jongens op 34 procent.

Men denkt dat de giscorrectie daar voor iets tussen zit. Die correctie is bedoeld om het gokken tegen te gaan: deelnemers krijgen plus 3 voor een goed antwoord

en min 1 voor een slecht antwoord. We weten dat sommigen daardoor iets meer gestimuleerd worden om toch een antwoord te geven, maar ook dat meisjes op dat vlak misschien iets terughoudender zijn dan jongens. Ik doe er geen uitspraak over of dat een goede of een slechte eigenschap is, maar we zijn aan het bekijken of meisjes en jongens daar anders op reageren. Wat we wel al weten, is dat voor de invoering van de giscorrectie, ik meen in 2007, er bij het toegangsexamen ook al een beter resultaat was voor jongens dan voor meisjes. Alles toeschrijven aan de multiple choice met giscorrectie, is dus zeker niet juist.

Mijnheer Daniëls, ik vind ook dat de juiste profielen moeten starten aan de opleiding en u hebt een punt dat wie tandarts wil worden, goed in de mond moet kunnen bewegen. Het is natuurlijk moeilijk om alle 6185 kandidaten die aan de opleiding willen deelnemen, een mondbewegingstest te laten uitvoeren. Het examen vergt nu al een enorme organisatie. Er moet altijd een evenwicht worden gevonden. De toegangskansen moeten gelijk zijn voor iedereen, maar de ene opleiding bereidt beter voor dan de andere, en dat zal altijd zo blijven.

Ik ben gerust bereid om ook met betrekking tot de stilleesteksten, met betrekking tot de communicatie een aantal wijzigingen aan te brengen. Dat was niet de vraag aan de onderzoekers. De vraag was wat ze aanbevelen om de toestroom aan studenten onder controle te blijven houden.

Mijnheer De Meyer, uw opmerking over de slaagkansen van jongens en meisjes was ook zeer pertinent. Het onderzoek is nog niet bij mij, maar het komt eraan. Die vaststelling is gemaakt naar aanleiding van de schriftelijke vragen van mevrouw Soens en van mevrouw Brusseel – ere wie ere toekomt. Die opmerking werd niet gemaakt om jongens te stigmatiseren, maar omdat die trend bij het toelatingsexamen het omgekeerde is van de trend die we voor de rest vaststellen in het hoger onderwijs. Net omdat dat zo anders en zo bijzonder is, is het nuttig om dat eens van nabij te bekijken. Ten behoeve van alle jongens in deze schitterende zaal: het is u uiteraard van harte gegund dat jongens goede resultaten boeken bij een toelatingsproef. Het tegendeel zou u wellicht verwonderen.

Mevrouw Soens, genderneutraal ja, migratie ja. Ik kan u dat ook bewijzen, want we hebben de taal al aangepast. We hebben het niveau niet verlaagd, maar hebben gewoon de vragen helder geformuleerd, de stilleesteksten helder gemaakt en er zo voor gezorgd dat de kansen al beter werden. Wat dat betreft, zijn er dus ook al inspanningen gebeurd.

Dat de voorbereiding voor iedereen gelijk moet zijn, is voor mij ook geen punt, maar de ene vooropleiding in het secundair onderwijs is natuurlijk beter dan de andere. Eigenlijk zou wie afstudeert in het secundair onderwijs, voorbereid moeten zijn op het examen. Als je echter natuurlijk blijft bij het systeem zoals dat nu bestaat, moet je de moeilijkheidsgraad steeds verhogen als je wilt dat er slechts iets minder dan duizend jongeren slagen.

Er is dus nog heel wat stof voor debat, maar dat zal ons er niet van weerhouden om toch in te grijpen waar het nodig is, en ik denk dat er hier toch wel een vrij grote eensgezindheid over is dat het toch wel nodig is om een aantal zaken bij te sturen.

Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik dank u. Het lijkt me niet alleen van belang dat de begeleidingscommissie nagaat of er in de toekomst niet te veel mensen zullen slagen voor het toelatingsexamen, hoe belangrijk dat ook is. Ze moet ook blijven onderzoeken of de bijsturing van het examen ervoor zorgt dat het examen eerlijker is ten aanzien van de vrouwelijke kandidaten. Ook al zijn ze met meer, ze moeten evenveel kans op slagen hebben.

De begeleidingscommissie moet ook onderzoeken of het ook sociaal rechtvaardiger is. Ik wil immers geen dokter die sterk is in gokken, zodat de giscorrectie

voor hem geen slechte invloed had. Ik wil ook niet noodzakelijk een dokter wiens ouders dokter waren, zodat hij meer kans maakt om te slagen voor zijn toelatingsexamen. Ik wil een dokter die gewoon goed is in wat hij doet, en die die vaardigheden heeft. Waarom bevat het toelatingsexamen vandaag medisch jargon en test het niet op sociale vaardigheden, op empathie ten overstaan van patiënten? Dat is een belangrijk punt. Dat moeten we zeker meenemen wanneer we dat toelatingsexamen de komende maanden verder bespreken.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u. Het is goed dat u nog eens hebt herhaald dat we de beste, de juiste profielen moeten selecteren. Mijn fractie heeft dat ook al aangegeven. U hebt ook gezegd dat u al aanpassingen hebt gedaan, maar dat u de kwaliteit of de moeilijkheidsgraad op zich niet naar beneden hebt gehaald. Dat kan immers natuurlijk niet de bedoeling zijn. Daar moeten we heel eerlijk en juist over zijn.

Er werd gezegd dat men moeilijk een handvaardigheidsproef kan afnemen bij alle 6100 personen. Ik denk dat de begeleidingscommissie ter zake al een voorstel heeft gedaan: men zou moeten aangeven of men nu voor arts of voor tandarts gaat. Bovendien nemen er eigenlijk maar 2183 mensen uit de normgroep deel. Dat is een derde van die 6100 mensen dat eigenlijk maar kan instappen. De rest doet mee om te proberen, om te testen en dergelijke meer.

We moeten ook kijken naar de mensen die geslaagd zijn in biomedische wetenschappen of kinesithérapie. Die zitten er nu niet in. Hoe kunnen we dat meenemen?

Ik ben blij dat u ook die onafhankelijke voorbereiding zult bekijken, zodat men niet enkel duurbetaalde repetitorenbureaus die kansen geeft.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het toenemend aantal leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs dat thuis geen Nederlands spreekt

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Vera Celis (N-VA): Minister, collega's, uit cijfers die ik van de Onderwijsadministratie kreeg, bleek dat het aantal leerlingen dat het Nederlands niet als thuistaal heeft, gestegen is, en eigenlijk op relatief korte tijd. De cijfers spreken nu over 1 op 6 in het basisonderwijs en 1 op 8 in het secundair onderwijs die het Nederlands niet als thuistaal hebben. Ik plaats daar even de gemiddeldes voor Vlaanderen naast. In het schooljaar 2010-2011 was het percentage 11,5. In het schooljaar 2014 was dat 15,1 procent. Dat zijn natuurlijk gemiddeldes. In grote steden ligt dat veel hoger. Maar ook in mijn eigen stad zie ik dat het element zeker ook speelt.

Minister, denkt u aan structurele maatregelen om de kennis van het Nederlands bij de kinderen en studenten, dus zowel voor het basisonderwijs als het secundair onderwijs, te verhogen en te versterken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Bedankt voor uw vraag, collega Celis. Uw cijfers kloppen. Ik heb daar weinig op aan te merken. Ik moet u verwijzen naar de dingen die vandaag al bestaan. Er is in extra omkadering voorzien. Er zijn ook extra werkingsmiddelen voor scholen die meer leerlingen hebben voor wie de thuistaal niet het Nederlands is. Die bestaan vandaag, en uit uw cijfers blijkt hoe nuttig en nodig het is dat er extra omkadering en middelen zijn.

Als we kijken naar de instroom vandaag en naar de maatregelen die dit parlement enkele weken geleden nog maar heeft goedgekeurd, zien we dat het Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) in 'open end' zit, net als de werkingsmiddelen en de omkadering: als er meer leerlingen komen voor wie de thuistaal niet het Nederlands is, tikken die aan en komen er meer werkingsmiddelen en extra omkadering.

Met betrekking tot OKAN laten we nu bijvoorbeeld in het secundair onderwijs ook toe dat er geprogrammeerd wordt tijdens het jaar. En dit parlement heeft enkele weken geleden ook een regeling goedgekeurd waarbij nu zelfs de kleuterscholen extra werkingsmiddelen krijgen voor de kleutertjes voor wie de thuistaal niet het Nederlands is.

Dat laatste vind ik cruciaal, collega Celis, want hoe jonger je een taal aanleert, hoe beter je die ook oppikt in de jaren nadien. Ik was gisteren bijvoorbeeld getuige van een project van Bednet, waarbij een kindje van vijf jaar, uit de derde kleuterklas, toch verder zijn Nederlands kon leren dankzij afstandsonderwijs. Dat zijn mooie projecten.

Ik wil ook nog een positief element meegeven. Het is niet omdat de thuistaal niet het Nederlands is, dat kinderen geen Nederlands kennen. Als we de cijfers van de laatste peilingen Nederlands in het basisonderwijs bekijken, zien we dat in 2007 89 procent goed scoorde en dat dat in 2013 gestegen was naar 91 procent. Ik wil dan ook een pluim geven aan onze leerkrachten, want uit die cijfers blijkt dat zij in soms moeilijke omstandigheden toch schitterend werk leveren om dat Nederlands op een kwaliteitsvolle manier aan te leren.

Vera Celis (N-VA): Minister, bedankt voor uw antwoord. Het klopt dat scholen over heel wat instrumenten beschikken. We hebben taalscreening, taaltesten, verplichte bijspijkerlessen voor leerlingen die uitvallen. Als die elementen er niet waren, hadden we inderdaad misschien heel andere cijfers. Het zijn trouwens cijfers waarin de vluchtelingen niet zijn inbegrepen. Ze dateren van voor de vluchtelingencrisis.

Met al die instrumenten die er al zijn, moeten we er toch blijven op inzetten om de drempels die scholen ervaren, weg te nemen. U geeft in uw beleidsbrief ook aan dat u de drempels zult wegnemen die zouden meespelen in het taalbeleid dat we wensen uit te zetten. We moeten daar zeker beducht voor zijn en moeten er blijven op toezien dat we daar zo goed mogelijk op kunnen inspelen, want die vragen zijn er, en gezien de vluchtelingen die erbij komen, zal de problematiek wellicht nog versterkt worden.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Mevrouw Celis, u schetst de situatie hier als een probleem. Ik zou graag hebben dat we de situatie schetsen als een realiteit en een uitdaging voor ons onderwijs om er op een goede manier mee om te gaan.

Samen met enkele parlementsleden heb ik de kans gekregen om begin juli van dit jaar deel te nemen aan een trans-Atlantisch forum waar deze thematiek op een zeer interessante wijze aan bod kwam en waar we een aantal dingen hebben geleerd.

Ten eerste is het leren van onze taal zeer belangrijk. Maar nog belangrijker is dat we aandacht hebben voor de voorwaarden die aanwezig moeten zijn om te kunnen leren. Dan komt het welbevinden van kinderen zeer centraal te staan. Om het welbevinden van leerlingen te verhogen, is erkenning van de identiteit van alle leerlingen van groot belang. Ik stel vast dat we op dat vlak heel veel nood hebben aan een verdere professionalisering binnen ons onderwijs. Minister, kunt u die aspecten meenemen in uw toekomstig beleid, voor een professionalisering van

onze leerkrachten die in het veld staan, maar ook van leerkrachten die nog worden opgeleid?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, collega's, ik sluit mij graag aan bij het betoog van mevrouw Helsen. De cijfers tonen inderdaad aan dat het een blijvend fenomeen is. Leerkrachten in opleiding of leerkrachten die in het beroep staan en denken of hopen nooit met anderstalige leerlingen te worden geconfronteerd, zijn er volgens mij aan voor de moeite. Dat is op zich niet erg. Het is niet het aantal anderstalige kinderen in de klas of kinderen met anderstalige ouders dat impact heeft, maar wel wat leerkrachten ermee doen. Daarmee wil ik mij aansluiten bij de vraag van mevrouw Helsen om nog meer in te zetten, samen met de lerarenopleiding en de nascholing, op de kennis en de didactische middelen om om te gaan met een grotere groep anderstalige leerlingen en die kinderen ook kansen te geven.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, collega's, de voorbije maanden heeft onze fractie al diverse keren haar ongerustheid geuit over deze problematiek en de manier om ermee om te gaan. Ik refereer daarvoor aan twee vragen die werden gesteld door mijn collega Gennez. Zij is vandaag afwezig om gezondheidsredenen. Op 1 september heeft zij daarover een vraag om uitleg ingediend, die onontvankelijk is verklaard. Diezelfde vraag heeft zij schriftelijk ingediend op 12 november. Daarin vroeg zij naar verschillende items over het aantal onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN-klassen), het aantal uren, het aantal erkende anderstaligen binnen het basisonderwijs en andere onderwijsvormen, het begeleiden van minderjarigen enzovoort.

Minister, is de problematiek waarmee we begin september werden geconfronteerd, toen niet onderschat? Wordt er daaraan voldoende aandacht besteed?

Ik sluit mij aan bij de opmerking van mevrouw Helsen: we moeten daar vandaag zeker en vast mee leren omgaan. Minister, namens mijn fractie vraag ik u: welke broodnodige extra acties zult u op korte en middellange termijn nog ondernemen om die problematiek verder aan te pakken? Ik denk dat we nog maar aan het begin staan en dat we de volgende maanden nog meer zullen worden geconfronteerd met deze inbreng. We moeten daar op een positieve manier mee omgaan.

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, onder andere vorig jaar, in oktober 2014, bond het Vlaams Belang de kat de bel aan over de toen al verontrustende stijging van het aantal leerlingen dat thuis geen Nederlands sprak. Aanleiding toen was de Gentse gedragscode die stelde dat de thuistaal voor anderstalige leerlingen werd toegelaten in de stadscholen. Er is daar toen geen sterk signaal tegenover gesteld door de Vlaamse Regering. Vandaag worden we opnieuw geconfronteerd met een stijging van het aantal leerlingen dat thuis geen Nederlands spreekt. Er zijn heel wat goedbedoelde maatregelen zoals taalbaden, taaltesten enzovoort. Minister, kunt u opnieuw in overleg gaan met steden en gemeenten om een duidelijk signaal te stellen en komaf te maken met die initiatieven die in onze ogen de hele inburgering en integratie in feite tenietdoen?

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik dank u voor de aanvullende opmerkingen.

Ik ben het ten eerste met mevrouw Helsen eens dat taal één ding is, maar dat de link met welbevinden daarbij onlosmakelijk is. Dat is trouwens altijd zo. Als je kinderen rekensommen wilt leren en ze voelen zich heel slecht in hun vel of ze hebben honger als ze aankomen op school, zal dat heel moeilijk te realiseren zijn.

Ik heb proberen te onderstrepen dat met de regelingen die vandaag bestaan, de resultaten voor onder andere lezen goed zijn. We mogen niet de indruk wekken dat de leerkrachten slecht werk leveren. Integendeel, ze doen het schitterend.

Vorig jaar, in het schooljaar 2014-15, was er een nascholing op initiatief van de regering over taalontwikkeling en hoe je dat kunt stimuleren. We hebben vastgesteld dat er bij scholen een grote nood bestaat aan concrete invulling. Ze weten wat ze moeten doen, maar ze weten niet precies hoe ze het moeten aanpakken. Er is ook enorm veel behoefte aan communicatie tussen scholen. In de komende maanden zal dat nog belangrijker worden. Grootsteden hebben al veel ervaring, maar er worden asielcentra geopend en kinderen moeten naar school, en nu worden sommige scholen voor het eerst geconfronteerd met een grote groep anderstaligen. Er is dus heel veel nood aan communicatie. Dat nemen we op met de pedagogische begeleidingsdiensten, zodat er expertise kan worden gedeeld. Het is niet dat leerkrachten niet bereid zijn, integendeel, ze willen het zeer goed doen, maar die expertise moet worden gedeeld.

Mevrouw Celis, u hebt zeker een punt als het gaat over leerkrachten in opleiding. Een school waar niemand een andere thuistaal spreekt, bestaat niet meer. Ook in onze opleiding zullen we daar standaard rekening mee moeten houden, zodat elke opleiding in Vlaanderen voldoende aandacht besteedt aan het omgaan met een anderstalige thuisachtergrond van kinderen.

Het gaat niet alleen om ouders die vluchteling zijn. Heel wat kinderen, zeker in de Brusselse regio, verkiezen ons Nederlandstalig onderwijs omdat het het beste onderwijs is. Daar moeten we ook rekening mee houden. De taal en taalontwikkeling op een zo jong mogelijke leeftijd zal ik in de komende jaren sterk ondersteunen met extra initiatieven naar onze leerkrachten.

Vera Celis (N-VA): Mevrouw Helsen, ik ben vertrokken vanuit de realiteit van de ontvangen cijfers. Ik zoek een oplossing om onze cijfers te kunnen verbeteren met heel gedreven en gemotiveerde leerkrachten. De kennis van het Nederlands is de basis voor een goede schoolcarrière. Het is de opstap naar werkgelegenheid, het is cruciaal in de ontwikkeling van kinderen en jongeren op de arbeidsmarkt. Daar moeten we dus blijven op inzetten. We moeten er blijven op toezien dat de instrumenten die worden aangereikt, maximaal worden ingezet, dat we de scholen en de leerlingen ondersteunen zodat iedereen er beter van kan worden. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de gevolgen van de verlengde levensduur van de kernreactoren Doel 1 en Doel 2 voor de sector van de hernieuwbare energie in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het kan snel gaan in de politiek, en zeker in de energiepolitiek. Niet lang geleden stonden we hier om vragen te stellen over een mogelijk stroomtekort. Vandaag lijkt het alsof er een stroomoverschot dreigt. Dat is althans de kritiek van milieuorganisaties, maar ook van de sector van de hernieuwbare energie naar aanleiding van de beslissing van de Federale Regering om de centrales van Doel 1 en Doel 2 langer open te houden.

Natuurlijk zijn we daar bezorgd over, want het kan niet de bedoeling zijn dat bestaande installaties van groene energie, windmolens, zonnepanelen enzovoort moeten worden stilgelegd. Nieuwe investeringen zijn broodnodig voor hernieuwbare energie, bijvoorbeeld om de doelstellingen te realiseren van het klimaatakkoord

waarover we daarnet nog hebben gediscussieerd, maar ook omdat we straks voor een kernuitstap staan.

2022 is heel nabij. Dan begint de kernuitstap en moet er een alternatief voorhanden zijn. Vandaar het belang om ervoor te zorgen dat de sector van de hernieuwbare energie kan groeien. Er moet worden geïnvesteerd in zonne-energie, in windenergie, in groene energie in Vlaanderen. Minister, hoe kunt u de investeerders in hernieuwbare energie garanderen dat ze effectief investeringen kunnen doen in Vlaanderen die rendabel zullen zijn en die niet ten nadele zullen worden beïnvloed door de verlenging van de levensduur Doel 1 en Doel 2?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik begrijp de bezorgdheid van de mensen uit de sector van de hernieuwbare energie die vrezen dat hun investeringsstabiliteit in het gedrang zal komen, maar ik kan hen geruststellen. De ambitie en het engagement blijven om zoveel mogelijk te gaan voor hernieuwbare energie. Alle landen werken met tussentechnologieën. Duitsland heeft zelfs bruinkoolcentrales geopend op het moment dat er kerncentrales werden gesloten. Ook Vlaanderen heeft tussentechnologieën, maar het einddoel blijft wel hernieuwbare energie. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse Regering voluit kiest voor een stabiel investeringsklimaat. In juli 2015 hebben we beslist om voor zonnepanelen op kleine installaties geen subsidies meer te geven omdat ze rendabel zijn voor zichzelf. Ook de subsidies voor windenergie dalen elk jaar zodat we marktconform zijn en zodat men exact weet welke subsidies men kan verwachten.

Sommigen zeggen dat er een probleem is met de hernieuwbare energie omdat de kerncentrales langer worden opgehouden. Er is een Europese richtlijn uit 2009, die is omgezet in Vlaamse wetgeving, waarin duidelijk staat: "zorgen de lidstaten er tevens voor dat elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen voorrang heeft op, dan wel gewaarborgde toegang heeft tot het net."

De hernieuwbare energie heeft dus voorrang op andere energiebronnen op het net. Voor mij is dat een heel belangrijke zin. Wanneer er veel wind is zoals het voorbije weekend hebben we gelukkig veel stroombevoorrading die voorrang heeft op het net. Dat is onze beste garantie dat investeren in hernieuwbare energie geen vodge papier of loze woorden zijn, maar dat we het echt menen.

Robrecht Bothuyn (CD&V): Minister, die geruststellende woorden zijn belangrijk voor de sector van de hernieuwbare energie. In het Europees recht staat inderdaad dat hernieuwbare, groene energie voorrang moet hebben op het net. Ik hoop dat u dat ook afdwingt. Ik denk dat het nodig is dat u daarover overleg pleegt met uw federale collega en een impactanalyse maakt van de beslissingen die zijn genomen over de huidige situatie en over de situatie waar we naartoe willen, namelijk meer groene energie in Vlaanderen. Dat is alleen mogelijk in het kader van een energiepact. Dat pact staat in het Vlaams en in het federaal regeerakkoord. We moeten de sector van de groene energie het signaal geven dat dat energiepact er zo snel mogelijk komt.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, u hebt er sinds gisteren een nieuwe collega-minister van Energie bij, namelijk de topman van Electrabel die samen met zijn tweelingzus, minister Marghem, uw ambitieuze plannen over hernieuwbare energie bemoeilijkt. We kunnen niet zeggen dat ze het u gemakkelijk maken en we betreuren dat.

We vinden dat uw ambities inzake hernieuwbare energie alle steun moeten krijgen. Mijn vraag is dan ook eenvoudig: hoelang nog zult u tolereren dat uw

federale collega's uw energiebeleid bemoeilijken? Er moeten garanties kunnen worden gegeven dat het beleid voor hernieuwbare energie effectief kan worden uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Mijnheer Bothuyne, ik ben blij te horen dat u zich ook zorgen maakt over de verlenging van de levensduur van Doel 1 en Doel 2 en vooral over de gevolgen daarvan voor de hernieuwbare energie in Vlaanderen.

Ik moet zeggen dat ik me daar veel zorgen over maak, en heel wat ceo's van grote bedrijven ook. Ik stel vast dat veel organisaties van het middenveld, zoals Natuurpunt, de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en ceo's van grote bedrijven in koor zeggen dat in Vlaanderen hernieuwbare energie wordt gehypothekeerd door de verlengde levensduur van Doel 1 en Doel 2.

Minister, uw uitgangspunt overtuigt me niet helemaal. U kunt wel zeggen dat hernieuwbare energie eerst op het net moet worden gebracht, en dan pas de kernenergie. Maar dat gaat niet zomaar gebeuren. Zonder een visie op energie en zonder een energiepact staan we nergens. Dat blijkt nu opnieuw. Hoelang laat u dit nog gebeuren? Wat zult u ondernemen om het roer om te gooien?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik hoor hier de woorden 'enthousiasme', 'ambitie', 'engagement' en 'goesting' vallen. Ook in het vorige debat, over het klimaat, vielen die woorden. Maar we vergeten allemaal dat we kamerbreed de resolutie over het energiepact hebben goedgekeurd. Het stappenplan om dat ten uitvoer te brengen, zou begin september worden bekendgemaakt. Mijn vraag is eenvoudig: naast de nucleaire energiewinning heeft Vlaanderen nog heel wat mogelijkheden op het vlak van hernieuwbare energie en het verhogen van de energie-efficiëntie en de energieopslag. Met andere woorden: wanneer starten we nu echt met de uitvoering van dat stappenplan, minister?

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, collega's, dat we ambitieus zijn, blijkt uit de feiten. Eind 2014 waren er driehonderd windmolens; vandaag zijn er zeventig bijgekomen en tegen het eind van het jaar allicht nog tien meer. Op één jaar tijd hebben we 20 tot 25 procent meer windmolens gebouwd dan in de periode voor 2014. Ik ben de eerste om te zeggen dat de weg nog zeer lang is. Maar onze doelstellingen zijn ambitieus en we gaan er helemaal voor. We hebben de sleutels in handen om ervoor te zorgen dat we minder energie verbruiken en kiezen voor hernieuwbare energie. Mijn antwoord is duidelijk: ik kies daarvoor en blijf daarvoor kiezen, maar met marktconforme technologieën. In de tussentijd hebben we overgangstechnologieën nodig. In ons land zijn dat kerncentrales, in andere landen zijn dat bruinkoolcentrales. Als ik mocht dromen, dan zou ik vandaag de kerncentrales sluiten en helemaal gaan voor zonne- en windenergie. Jammer genoeg kunnen we dat vandaag nog niet. Dat betekent dat we nog enthousiaster en met nog meer inzet aan de weg moeten timmeren.

Uiteraard hebben we een energievisie nodig. We werken aan de opstart. Het is zeer goed dat het Vlaams Parlement daarover een resolutie heeft goedgekeurd. Maar we zullen daarvoor met Europa moeten samenwerken, want dat niveau heeft veel sleutels in handen. Vaak wordt er gedebatteerd vanuit een Vlaams perspectief. Vandaag zijn er echter al landen die actief lobbyen om overschotten van hernieuwbare energie over te hevelen. Ik heb het dan bijvoorbeeld over Estland. Het Vlaams Parlement had daarvan drie jaar geleden niet kunnen dromen, maar vandaag is dat een realiteit. Laten we ervoor zorgen dat Vlaanderen op die trein springt.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik denk dat dit dossier aantoont dat voor het energiebeleid samenwerking essentieel is. Minister, u beschikt over belangrijke hefboomen. Minister Marghem heeft essentiële federale bevoegdheden in handen. U verwijst ook terecht naar Europa, waar een Europese energie-unie in de maak is. We moeten daaraan participeren en we moeten het vooral samen doen. Ik denk dat het hoog tijd is dat dat energiepact tot stand komt. En we willen niet dat windmolens waarin Vlaanderen investeert, worden stilgelegd om kerncentrales te laten draaien. Het omgekeerde zou moeten gebeuren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de kritiek van de VVSG op het beleid inzake erkende vluchtelingen

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen van de asielcrisis voor steden en gemeenten

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, door de actualiteit van moslimterroristen die aanslagen plegen tegen onze maatschappij en onze manier van leven, zouden we bijna vergeten dat we nog steeds in een asielcrisis verkeren. Die asielcrisis mondt eigenlijk uit in een asielchaos. Dit land voert de facto nog steeds een opengrenzenbeleid en daarenboven – wat niet mag voor grenzen mag blijkbaar wel voor onze steden, gemeenten en burgers – wordt er nog een spreidingsplan goedgekeurd. De Vlaamse steden en gemeenten, bij monde van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), trokken aan de alarmbel. Het is onmogelijk om tienduizenden erkende asielzoekers de komende tijd een woning te geven. Ze hebben een gesprek met u gehad waarin u zou verklaard hebben: – ik weet niet of dat zo is –: “Los het maar zelf op, gemeentes.” Dat is de bottomline. De Federale en Vlaamse Regering laten die instroom maar voortduren met een opengrenzenbeleid, maar de gevolgen en kosten zijn voor de gemeentes.

Minister, wat zijn de verzuchtingen van de VVSG? Bent u van plan om iets te ondernemen?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, op federaal, Vlaams en ook lokaal niveau is men heel intens bezig met heel veel goede wil, zowel vanuit het beleid als vanuit het vrijwilligerswerk, om de stroom aan vluchtelingen zo goed mogelijk op te lossen. Het nieuwe element is dat we eind deze week een spreidingsplan voorgesteld zullen krijgen. We weten nog niet precies wat dat zal inhouden, maar ik hoor dat we het deze week toegestuurd zullen krijgen van staatsecretaris Francken. Het zou ‘gefrankeerd’ zijn.

Het gevolg is dat de stromen vanuit het federale niveau zullen moeten beginnen samenlopen met die vanuit het Vlaamse niveau om alles zo gestroomlijnd mogelijk naar de gemeenten over te brengen. De verantwoordelijkheid zal uiteindelijk in Vlaanderen en in de gemeenten liggen, die voor de definitieve al dan niet integratiemogelijkheden zullen moeten zorgen. Om het in kerstmistermen te zeggen: “Het kind zal altijd in uw kribbe terechtkomen.”

Minister, hoe denkt u dit te stroomlijnen? Het lokale niveau is daar immers vragende partij voor.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, sta me toe om te zeggen dat hier verschillende zaken op een hoopje worden gegooid. Het federale spreidingsplan in het kader van asielzoekers dat staatsecretaris Francken heeft aangekondigd, is een puur federale materie. Het heeft niets te maken met onze Vlaamse bevoegdheden. *(Opmerkingen van Tom Van Grieken)*

Mijnheer Van Grieken, er is wel degelijk een verschil – en ik wil dat nog wel eens uitleggen – tussen een asielzoeker die nog in procedure zit en iemand die erkend is als vluchteling. Als men erkend is als vluchteling, is men vrij om te staan en te gaan waar men wil. Als men nog in procedure zit, is voorzien in de opvang een federale verantwoordelijkheid.

In het kader van de opvang van asielzoekers, en dus geen erkende vluchtelingen, vergoedt de Federale Regering de steden en gemeenten met een bedrag van 320 per persoon per week. Dat is een extra betoelaging vanuit het federale niveau van 1300 euro per maand voor de lokale besturen in het kader van het spreidingsplan. Ik vind het wel kras dat ik in het Vlaams Parlement een federale maatregel moet toelichten.

De VVSG is op federaal niveau wel degelijk betrokken bij het opstellen van het spreidingsplan en vond de verdeling ook billijk. Er is nauwelijks kritiek op gekomen.

Ik moet eerlijkheidshalve natuurlijk wel toegeven dat het spreidingsplan van asielzoekers een aantal afgeleide kosten meebrengt die sowieso door de Vlaamse Regering moeten worden gedragen. Ik denk bijvoorbeeld aan de vaccinaties, die onder de bevoegdheid van collega Vandeurzen vallen, ik denk aan het organiseren van onderwijs buiten een asielcentrum of buiten een lokaal opvanginitiatief. U weet echter ook dat we in het kader van de begrotingsopmaak 2016 in de Vlaamse Regering in een budget hebben voorzien. Dat budget is al ruimschoots besproken, zelfs nogmaals gisteren, in de commissie Binnenlands Bestuur en Inburgering.

Wat de vraag van de heer Van Grieken betreft: de kritiek van de VVSG ging niet zozeer over het federale spreidingsplan, maar ze had een idee geopperd in het kader van de huisvestingsproblematiek van mensen die na de asielprocedure erkend zijn als vluchteling. Eigenlijk kwam het er, kort door de bocht, op neer dat de VVSG berekend heeft dat er in Vlaanderen nog 20.000 woningen leeg staan. Ik zou die, als Vlaams minister van Wonen, op een of andere manier moeten confisqueren om ze vervolgens in beheer te geven van een of ander sociaal verhuurkantoor en er nog een aantal renovaties aan te doen, zodat ze aan de vluchtelingen kunnen worden verhuurd. Ik vind dat een zeer eigenaardige stelling van de VVSG, en ze houdt ook wat contradicties in. Waarom? Omdat in de paritaire commissie decentralisatie – en dat is al ruimschoots besproken in de commissie Binnenlands Bestuur – eigenlijk is gebleken dat de VVSG de eerste grote voorstander was om alles wat met leegstand had te maken aan de lokale besturen te geven. Ik denk dus niet dat het nu goed is dat ik een algemeen regelgevend kader opleg vanuit Vlaanderen, want dat gaat in tegen de eisen van de VVSG.

Ten tweede, de gemiddelde Vlaamse gemeente bestaat niet. Dat vergt een aanpak op maat.

Ten derde, als de VVSG zegt dat die woningen moeten worden geconfisqueerd en in beheer van een sociaal verhuurkantoor moeten worden gegeven zodat de vluchtelingen kunnen worden gehuisvest eens ze erkend zijn en eens ze zich eventueel vestigen in Vlaanderen – en er zullen zich inderdaad vluchtelingen vestigen in Vlaanderen – dan vraag ik me af wat we doen met de huidige

wachttijst. Momenteel staan er al 34.500 mensen op de wachttijst van een sociaal verhuurkantoor. Ik vind dit eigenlijk een pleidooi van de VVSG om toch nog maar eens een poging te ondernemen om aan de erkende vluchtelingen een soort van voorrang te geven, en daarvoor pas ik. Ik pas daar absoluut voor. Ik hoor verschillende voorstellen vanuit alle hoeken, niet alleen vanuit het middenveld, maar ook van sommige politieke partijen. Alle voorstellen moeten een juridische toets doorstaan. Als men zegt dat een vluchteling dezelfde rechten en plichten van een ingezetene of onderdaan van ons land of van Vlaanderen heeft, wil dat ook zeggen: niet méér rechten. Aan iedereen hier of in het middenveld die pleit voor een Vlaanderen waar twee soorten burgers bestaan, enerzijds de vluchtelingen met meer rechten, en anderzijds de gewone Vlamingen, zeg ik: dat is niet mijn optie, dat is niet de weg die ik zal uitgaan.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, uw antwoord is weinig intellectueel eerlijk. Ik heb het uiteraard over de erkende vluchtelingen en over de alarmbel waar de VVSG aan trok voor de huisvesting van al de erkende vluchtelingen. In tegenstelling tot de praatjes van links – u hebt er een paar weken geleden terecht op gealludeerd – zijn dat geen hoog opgeleide hartchirurgen en grondwetspecialisten. Het is uw eigen voorzitter die zei: ofwel bouw je een muur rond de sociale zekerheid, ofwel bouw je een muur rond je eigen land. Dat klagen we aan. Zonder uw inspanningen, zonder enige maatregelen of zonder handvaten te geven aan de gemeenten, moeten die gemeenten dweilen met de kraan open. Het federale en Vlaamse bestuursniveau blijven een open-grenzenpolitiek voeren. De miserie en de oplossingen, die zijn voor de gemeenten. Dat is zo onlogisch. U moet dringend eens gaan praten met uw collega-partijgenoten en collega's federale ministers en hen zeggen dat men niet kan dweilen zonder eerst de kraan dicht te draaien. De grenzen moeten op slot, ze moeten dicht, en liever vandaag dan morgen.

Michel Doomst (CD&V): Minister, uw antwoord is duidelijk. We zijn ervan overtuigd dat er vanuit Vlaanderen intens wordt gewerkt om de opvang van vluchtelingen zo goed mogelijk te begeleiden. Wat ik wil zeggen is wat ik voel uit reacties. Ik noem Geraardsbergen, waar de heer De Padt zegt dat hij er niet aan uit raakt. Gaat het om onvoldoende middelen of om het niet op de juiste manier besteden van middelen? Vandaag zei de burgemeester van Merchtem dat hij maar eens een brief zal rondschrijven om te kijken of er mogelijkwijze vrijwilligers zijn die hem willen helpen, om dan tegen nieuwjaar te zien hoever hij staat.

Ik wil alleen zeggen – en daar ben ik echt wel van overtuigd – dat monitoring vanuit Vlaanderen nodig zal blijven en dat we, gelet op de stroom van goed en zeer goed bedoelde initiatieven die zowel op federaal als op Vlaams niveau worden genomen, ze zo goed mogelijk op elkaar moeten afstemmen om ze op degelijke wijze bij de lokale besturen te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, meer mensen betekent nood aan meer woningen. Als u minister van Wonen bent, bent u minister van Wonen voor iedereen. U hebt al een aantal initiatieven genomen, maar gelet op de toevloed van mensen zal dat onvoldoende zijn.

Wat zult u zelf doen om het aanbod aan betaalbare woningen op de huurmarkt op korte termijn te verhogen? Dat zal niet evident zijn, maar ik hoop dat u, met enige creativiteit, een plan voorstelt zodat iedereen een dak boven het hoofd kan hebben.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, na de kritiek van verenigingen als beweging.net en het Netwerk tegen Armoede en ook na wat hier twee weken

geleden is gezegd door de oppositie over wat iedereen dagelijks op het terrein ervaart en wat iedereen met een lokale verantwoordelijkheid zal beamen, is er één vraag die steeds luider klinkt en stilaan als een smeekbede weerklinkt: waar blijven de doortastende maatregelen op het vlak van wonen?

Die smeekbede klinkt alsmaar luider, maar u blijft Oost-Indisch doof. Ik lees daarover berichten in de krant. U vindt dat de gemeenten het zelf moeten oplossen, aldus de vertegenwoordiger van de VVSG. U vindt het straf dat u hier de federale maatregelen moet komen toelichten, maar dat was de vraag niet. Ook vraagt niemand meer rechten voor vluchtelingen, of enige voorrang. De vraag is: wat gaat u doen als asielzoekers straks worden erkend en ze allemaal op die huurmarkt terechtkomen, waar er vandaag al krapte heerst en waar ze geen woning zullen vinden als er geen bijkomende maatregelen komen?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, in mei 2015, zo'n acht à negen maand geleden, wist u welke uitdagingen op Vlaanderen afkwamen. Op dat moment startte de vluchtelingencrisis en wist u wanneer en welke uitdagingen op ons afkwamen. In september 2015 verklaren u en de Vlaamse Regering dat u zich aan het voorbereiden bent en dat de Vlaamse machinerie zich klaarstoomt.

We zijn nu in december 2015. Wat zien we? Week na week trekken organisaties aan de alarmbel. We hebben al huurorganisaties, armoedeverenigingen, de verzamelde OCMW's gehad en vandaag zijn het de steden en de gemeenten.

Niet onbelangrijk is dat ook uw coalitiepartners, CD&V en Open Vld, oproepen om iets te doen, om een plan van aanpak te maken. Minister, alle lichten staan op rood. Iedereen zegt het, iedereen begint het in te zien. Ik hoop dat u dat ook snel doet.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik vind dit alles een beetje vreemd, aangezien we hier nog maar drie weken geleden hetzelfde debat hebben gevoerd over wonen en de opvang van erkende vluchtelingen. Toen was duidelijk dat Vlaanderen zijn deel wel doet. De VVSG vraagt nu ook meer sociale en betaalbare woningen. Vlaanderen zorgt ervoor dat er jaar na jaar meer sociale woningen worden opgeleverd, dat er meer geld gaat naar huurpremies en dat er volgend jaar meer SVK-woningen bijkomen dan de vorige jaren.

Het is wel zo dat de steden en gemeenten naar zichzelf moeten kijken en dat ze moeten weten wat ze willen. Jaar na jaar pleiten ze voor de mogelijkheid om maatwerk te bieden voor hun eigen lokale gemeenschap, maar nu krijgen ze blijkbaar faalangst, hoewel er overleg is met de minister. Plots laten ze een heel ander geluid horen.

Ik stel voor om, vanuit die bezorgdheid, inderdaad de krachten te bundelen vanuit alle beleidsniveaus. Ook het lokale niveau moet daar op een positieve manier zijn verantwoordelijkheid in opnemen.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, wat collega Anseeuw zegt, klopt natuurlijk wel. Niet alleen drie weken geleden, maar ook bij de bespreking van mijn verschillende beleidsbrieven, is dit debat al meermaals gevoerd.

Mijnheer Doomst, u weet ook dat er in het kader van de asielcrisis – of laat ons de correcte term gebruiken en spreken van de vluchtelingencrisis – in 20 miljoen euro extra is voorzien voor de lokale besturen. Ik zou het een zeer slecht signaal vinden om dat centralistisch op te leggen vanuit Vlaanderen en om vast te leggen

wat de enige maatregelen zijn die met dit budget kunnen worden uitgevoerd. Ik denk dat u die mening deelt. Het is maatwerk. Ik heb al gezegd dat de gemiddelde Vlaamse gemeente niet bestaat. Die middelen moeten vooral gaan naar de gemeenten en steden die te maken zullen krijgen met de grootste instroom van erkende vluchtelingen. Ik wil die lokale besturen een grote vrijheid geven omdat zij het best de noden kunnen inschatten.

Mijnheer Doomst, de monitoring gebeurt uiteraard door het Agentschap Inburgering en Integratie. Ik heb het vandaag nog laten nakijken en het is heel simpel: we kennen vandaag in Vlaanderen eigenlijk nog geen opvallende toename van de instroom van erkende vluchtelingen. De asielcrisis is begonnen in mei 2015. Door de hoge instroom werd de doorlooptijd van de procedure verlengd. Wij kunnen dat perfect nagaan omdat uit het Rijksregister blijkt wie inburgeringsplichtig is en wie niet. In het kader van deze crisis weten wij dat dat allemaal mensen zijn die onderworpen zijn aan de inburgering om de eenvoudige reden dat ze afkomstig zijn van buiten de EU.

Mevrouw Van Volcem, ik hoor hier vaak kamerbreed spreken over extra inspanningen, behalve dan door de fractie van de heer Van Grieken en door mijn fractie. Maar kom dan ook eens met creatieve ideeën. U, en u niet alleen, zegt dat ik met een oplossing moet komen. Eigenlijk zegt u dat zodra iemand als vluchteling erkend is, hij een inkomen heeft ofwel uit arbeid ofwel uit een leefloon. Volgens sommige partijen is dat eerste geen probleem, want ze zijn heel hoog opgeleid en ze kunnen binnen de kortste keren een meerwaarde betekenen voor onze economie en ze geraken zonder problemen aan een job. Maar wat doen wij voor al die mensen die zich hier al jaren moeten beredderen in die omstandigheden? Heeft dit parlement ooit een maatregel ontwikkeld, specifiek gericht op de allerzwaksten in onze maatschappij? Neen. In het kader van de vluchtelingencrisis moet dat. Ik weiger Vlaanderen op te delen in twee soorten burgers. Ik weiger daarin mee te gaan. Ik blijf bij die stelling. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Hostekint, tijdens het overleg met de VVSG heb ik nooit beweerd dat de lokale besturen aan hun lot moeten worden overgelaten en dat ze het zelf moeten oplossen. Ik heb hier net toegelicht hoe we die 20 miljoen euro extra moeten aanpakken. Ik heb absoluut vertrouwen in de lokale besturen: zij kunnen het best aanvoelen wat de lokale noden zijn. Ik ben voor niet-centralistisch opgelegd maatwerk. U vraagt dan naar de bijkomende maatregelen. We hebben het er vorige week in de commissie ook al over gehad. We kunnen bijvoorbeeld de huursubsidies uitbreiden. Of de huurpremies – u kent het verschil tussen beide systemen. Als we de huurpremies zouden uitbreiden naar iedereen die nu langer dan vier jaar op een wachtlijst staat voor een sociale woning, dan betekent dat 202 miljoen euro extra per jaar. Als we bepaalde extra's zouden geven aan vluchtelingen, bijvoorbeeld de huursubsidie, dan betekent dit dat ik aan iedereen op de private huurmarkt een huursubsidie moet geven, want anders doorstaat dit geen enkele juridische toets.

Mevrouw Moerenhout, ik heb u al gewezen op het discours met de gespleten tong in de commissie. Ik kan er niet bij dat Groen, en niet alleen Groen, enerzijds tegen beter weten in blijft vasthouden aan het discours dat al die mensen hoogopgeleid zijn, dat ze onmiddellijk een job zullen hebben en binnen de drie maanden een meerwaarde zullen betekenen voor onze economie, maar daar anderzijds aan koppelt dat ze recht hebben op een sociale woning, dat ze onmiddellijk in een sociale woning moeten kunnen, dat ze via een SVK moeten gaan of een premie krijgen. Ik ben misschien niet mee in jullie filosofie, maar volgens mijn intellectueel inzicht staat dat compleet haaks op elkaar. Wat is het nu? Zijn het nu hoogopgeleide mensen met een zekere economische meerwaarde voor onze economie? Of zijn het mensen die inderdaad door onze maatschappij moeten worden geholpen? Wij zullen de mensen helpen, zoals wij alle andere

mensen die in net dezelfde situatie in Vlaanderen leven zullen helpen. Maar van hen wordt hier blijkbaar geen probleem gemaakt, aan hen zijn in dit parlement nog nooit zoveel debatten gewijd. Jullie vinden dat blijkbaar allemaal zeer goed.

Voorzitter, ik ga afronden. In tegenstelling tot bepaalde partijen hier aanwezig, heb ik wel degelijk vertrouwen in private eigenaars en verhuurders. Ik ga er niet van uit dat dat per definitie allemaal huisjesmelkers zijn. Ik ga er ook niet van uit dat die per definitie allemaal minder kwaliteitsvolle woningen op de markt gaan brengen. Ik heb wel degelijk vertrouwen in die private huurmarkt, die we absoluut nodig hebben.

Wat betreft de opmerking van collega Anseeuw: natuurlijk blijven we bijkomende sociale woningen bijbouwen. We zitten in 2015 aan een recordbedrag van 1 miljard euro aan investeringen, zowel bijbouw als energetische renovatie. Ik vind het redelijk naïef te zeggen dat Homans sociale woningen moet bijbouwen, en dat elke vluchteling dan kan worden gehuisvest, als men weet dat de gemiddelde doorlooptijd voor het bouwen van een nieuwe sociale woning vier jaar is, en de kostprijs 160.000 euro. Bovendien mag ik zo veel sociale woningen bijbouwen, er staan momenteel nog meer dan 80.000 mensen op die wachtlijst en ik zal geen enkele vluchteling voorrang geven op al die mensen die al jaren op die wachtlijst staan. *(Applaus bij de N-VA)*

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Sta me toe twee dingen te zeggen om af te ronden. Ik ben blij dat u onze analyse deelt dat ons land niet wordt overspoeld door Afghaanse grondwetspecialisten en Syrische hartchirurgen. Praat maar eens met die gemeenten die in die woningen moeten voorzien. Eigenlijk importeren wij massaal armoede.

Ik roep u op, niet om extra sociale woningen te bouwen, niet om vluchtelingen voor te trekken, maar ik roep u op om te gaan praten met uw partijgenoten. Ga eens praten aan de overkant van de straat met uw federale ministers. Zeg eens tegen die Zweedse coalitie dat ze eens moeten kijken naar Zweden, want zelfs in het meest progressieve land van de Europese Unie is de socialistische minister tot inkeer gekomen en ziet hij dat het niet gaat. Die instroom blijft maar duren. We moeten de grenzen sluiten. Dat moet u doen. U moet dringend in uw eigen partij en met uw eigen collega-ministers van de Federale Regering de violen gelijkstemmen.

Michel Doomst (CD&V): Minister, dank u wel voor de bijkomende toelichting.

Mevrouw Moerenhout, ik denk gelukkig dat het licht niet op rood staat. Ik denk dat er heel wat groene lichten zijn. Mijn bekommernis vandaag was vooral om daar een beetje oranje aan toe te voegen en te zeggen: let op dat we alles een beetje in de goede richting sturen. Het zal lokaal moeten gebeuren. Daar moet men een goede leidraad hebben. Daar is het op dit ogenblik een beetje Bevergem, want iedereen vraagt zich af hoe men dat moet gaan aanpakken. Er is een beetje onzekerheid. Ik dacht dat u best de richting aangaf om ons daar wat minder Bevergem te laten zijn.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de onduidelijkheid omtrent adoptiedossiers uit Oeganda na berichten over mogelijke georganiseerde kinderhandel in dat land

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, minister, een verschil in visie op internationale adoptie tussen Vlaanderen en de federale overheid mag nooit slachtoffers maken.

Ik vrees dat dit vandaag wel aan het gebeuren is als het gaat over internationale adoptie uit Oeganda.

Wat zijn de feiten? Vlaanderen heeft nog niet zo lang geleden een aantal adoptiekanalen vanuit Oeganda goedgekeurd. Daarover waren er opmerkingen van de Federale Centrale Autoriteit voor adoptie (FCA), die onder Justitie valt. Blijkbaar is er geen antwoord gegeven over die opmerkingen volgens die federale autoriteit en hebben de adopties sindsdien plaatsgevonden.

Op 19 oktober komt er een brief aan alle parketten waar er adopties uit Oeganda hangende of gebeurd zijn, waarin Justitie vraagt om een onderzoek te doen naar de legitimiteit van die adopties. Zij maken gewag van mogelijke georganiseerde kinderhandel. Ze zeggen onder andere in die brief dat uit internationale rapporten blijkt dat maar een op de vijf kinderen die uit Oeganda worden geadopteerd, ook effectief wees is. Dat is de reden waarom bijvoorbeeld Nederland in 2012 al gestopt is met adopties vanuit Oeganda en wij nog het enige Europese land zijn dat actief is in Oeganda met adopties.

Wat ik niet zo goed begrijp, is dat na die brief nog een koppel groen licht krijgt om af te reizen naar Oeganda, dat daarna een brief komt van Kind en Gezin aan diezelfde parketten waarin staat dat wat voorgesteld wordt in het schrijven niet correct is en niet strookt met de realiteit. Een ander koppel wil afreizen begin november, maar u schorst het adoptiekanaal veertien dagen.

Wat is het verschil? Na die brief van 19 oktober mag het ene koppel wel afreizen en het andere niet. Vandaag zit er een koppel in Oeganda dat een kindje naar hier wil brengen en daar niet meer in zal slagen. Een ander koppel leeft in onzekerheid. Een aantal adopties zijn hangende voor onze rechtbanken en niemand weet hoe ze zullen aflopen.

Minister, wanneer en hoe komt daar duidelijkheid?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Als we het over één ding eens zijn, is het dat natuurlijk: de belangen van kinderen moeten voorop staan in adoptieprocedures. Wat is er gebeurd? Er is een kanaal voor adoptie goedgekeurd in Oeganda door de Vlaamse centrale autoriteit. Dat is gebeurd na een heel onderzoek. Daarin verschillen we van Nederland: de vergelijking met Nederland klopt niet helemaal.

In de opbouw van het kanaal heeft de adoptiedienst die de aanvraag voor de erkenning van dat kanaal heeft ingediend, eerst een negatief antwoord gekregen van de Vlaamse centrale autoriteit omdat in Oeganda niet de adoptieprocedures werden gebruikt. Dat 'neen' van de Vlaamse centrale autoriteit is vernietigd door de Raad van State omdat de hoge rechtbanken in Oeganda, een common law land, pleegplaatsing aanvaarden met het oog op adoptie in het buitenland als een rechtsfiguur die daar door de rechtspraak is aanvaard. De Raad van State merkt op dat zeggen dat de toelating voor dat kanaal wordt geweigerd omdat men zich niet op de adoptieprocedure zoals wij die kennen beroept, niet correct is omdat in dat land een andere procedure, legal guardianship, wel degelijk aanvaard werd.

Dan heeft de Vlaamse centrale autoriteit die ter plaatse is geweest – de argumentatie doet hier nu niet ter zake – het kanaal uiteindelijk goedgekeurd. Op dat moment zijn een aantal kinderen in aanmerking gekomen voor adoptie, en wel degelijk in België, op basis van de wetgeving op de interlandelijke adoptie. Ook dat schijnt een discussiepunt te zijn, sommige zeggen dat we de wetgeving omzeilen. Welnee, het zijn wel degelijk die bepalingen van het wetboek die over de interlandelijke adoptie gaan die worden toegepast. Onze rechtbanken oefenen daar de normale controles uit naar geschiktheid enzovoort.

Eind oktober vernam de Vlaamse centrale autoriteit dat vanuit de FOD Justitie een brief verstuurd werd naar alle parketten. Wij waren daar niet van op de hoogte. Er staat in dat er volgens de FOD problemen waren met adopties vanuit Oeganda. Kind en Gezin heeft dan onmiddellijk contacten gelegd. Ik heb uiteraard federaal minister van Justitie Geens gecontacteerd. Ik heb ook briefwisseling met federaal minister van Buitenlandse Zaken Reynders gevoerd. Kind en Gezin betwist een en ander uitvoerig en brengt daar de stukken voor aan. Ze heeft haar versie, de versie van de Vlaamse centrale autoriteit. Ik heb uiteraard aangedrongen om dat overleg waarin in het protocol is voorzien, snel opnieuw op te pakken. De afstemming tussen de magistraten moet leiden tot eenduidigheid in de standpunten.

Kind en Gezin heeft alle parketten ingelicht en uitvoerig gedocumenteerd over zijn standpunt. De dienst heeft de mensen die aan het wachten waren om een procedure te starten, bijeengeroepen en uitgelegd dat het gezien de omstandigheden niet meer billijk of redelijk was om nog verder procedures op te starten, gelet op de manifeste onduidelijkheid en onzekerheid die zou kunnen ontstaan.

De toestand nu is dat wij heel erg aandringen op dat overleg. We hebben uiteraard contacten gehad met het kabinet van Justitie. Kind en Gezin heeft alle ouders van wie de adoptie hangende is in België, verwittigd. Het parket ter plaatse moet oordelen, en mocht er een negatief advies komen, dan moeten de ouders verzoeken om uitstel, teneinde Kind en Gezin toe te laten om op te treden in de procedure. Het zijn gerechtelijke procedures. Ik kan niet tussenbeide komen. Ik heb er ook geen informatie over.

Als ik het goed begrepen heb, is het juist dat voordat wij op de hoogte waren en we op Vlaams niveau een aantal initiatieven konden nemen, één koppel al was afgereisd. Het heeft daar de beslissing gekregen dat er een 'legal guardianship' is toegestaan, en dat is conform de procedure daar.

U zult begrijpen dat ik onmiddellijk heb gezegd dat, gelet op deze toestand die uiteraard zo snel mogelijk moet worden uitgeklaard in het belang van de kinderen, het niet wijs is om op dit moment ouders toe te staan om af te reizen om ter plekke te kijken of er nog een adoptie mogelijk is. We moeten eerst klaarheid en juridische zekerheid hebben over de toestand.

Dat is ook waar we op dit ogenblik voor staan. We proberen heel erg te stimuleren dat het overleg plaatsvindt, dat de argumenten uitgeklaard worden en dat de parketten in zaken die in de normale adoptieprocedure hangende zijn in Vlaanderen, goed geïnformeerd zijn over de toestand en dat ze hopelijk de beslissingen nemen die zich in het belang van het kind opdringen.

Lorin Parys (N-VA): Minister, een aantal dingen vind ik echt schrijnend, vooral voor de vijftien families die hierdoor getroffen worden.

Ik vind het ook een beetje schrijnend voor dit parlement en voor de regering. Er werd een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de federale overheid en de gemeenschappen waarin duidelijk staat dat de commissie voor opvolging en overleg over internationale adoptie twee keer per jaar moet samenkomen met het gerecht. Dat is nodig, net om dit soort ongevallen te vermijden.

Ik heb het eens opgezocht hoeveel keer die commissie de laatste vijf jaar is samengekomen: één keer. En die laatste keer was drie jaar geleden. En ik heb ook het volgende eens opgezocht. In mijn korte parlementaire carrière heb ik al drie keer gevraagd om die commissie samen te brengen. Ik begrijp niet waarom het zo moeilijk is om samen met Justitie en de andere betrokken actoren een eenheid van visie te creëren waarmee we dit soort ongevallen kunnen vermijden.

Dit zijn dingen die families in het hart raken. Er zijn mensen die niet langer weten of het kind dat ze geadopteerd hebben, hun zoon of dochter zal kunnen worden. Ik denk niet dat u zich iets kunt voorstellen dat dieper in het hart kan snijden. Het is echt schrijnend dat wij samenwerkingsakkoorden afsluiten, maar die vervolgens dode letter kunnen blijven. Dat heeft drama's tot gevolg.

Dit gaat verder dan adopties uit Oeganda. We hebben het meegemaakt met Marokko, met een verschil in visie tussen de Vlaamse overheid en de federale overheid over wat kan en wat niet kan. We hebben het ook meegemaakt met een adoptie uit de VS. De Vlaamse overheid en de federale overheid hadden een ander zicht over wat er met een adoptie moest gebeuren, met een persoonlijk drama tot gevolg.

Minister, ik pleit ervoor om zo snel mogelijk tot eenheid van visie te komen over internationale adoptie.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, uiteraard staat het belang van de kinderen voorop. Ik ben er ook van overtuigd dat geen enkele wensouder met het idee wil leven dat het adoptiekind het resultaat zou kunnen zijn van mensenhandel of van een onzorgvuldige procedure. Maar met name met Oeganda wringt daar al vijf jaar het schoentje. Nederland heeft, nadat Vlaanderen eerst geweigerd heeft, op een bepaald moment de procedures allemaal stopgezet. Er bleek immers dat mensen niet geïnformeerd werden, de alternatieven niet kenden, geen bedenktijd hadden en dergelijke meer. Vlaanderen heeft de deur dan weer opengezet en nu is ze bijna weer dicht. De continuïteit in heel dit proces is dat dit debat steeds gevoerd werd over de hoofden van de mensen, van kandidaat-ouders, heen.

Minister, ik treed de heer Parys bij dat een eenheid van visie geconstrueerd moet worden zodat mensen transparantie krijgen en weten waar ze aan toe zijn. Ik roep u op om daarbij niet alleen te kijken naar het individuele kanaal, maar ook naar de context van een land. Ik roep u op om niet alleen te kijken naar het zuivere pietepeteurige juridische wettekstje dat in de internationale verdragen staat, maar ook naar de reële context. Men moet er zeker van kunnen zijn dat een adoptie in de correcte sfeer gebeurt. Wensouders moeten in vol vertrouwen een kind in ontvangst kunnen nemen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, we kennen allemaal de delicate elementen waarmee zeker de interlandelijke adoptie gepaard gaat. Voor ons staat natuurlijk ook het belang van het kind voorop. Ik onderschrijf heel zeker wat de heer Van Malderen zegt. Ik ben er heel zeker van dat geen enkele adoptieouder wil leven met het besef dat het adoptiekind niet via een reguliere adoptie naar hier is gekomen of dat het niet echt voor adoptie in aanmerking kwam.

Nu is het natuurlijk van belang dat er zo veel mogelijk zekerheid is voor iedereen die erbij betrokken is, en dat er zo weinig mogelijk onduidelijkheid bestaat. Ik wil echter toch het pleidooi herhalen dat ik al meermaals heb gedaan. De betrouwbaarheid van een adoptiekanaal en heel de context daarrond is een continue zorg voor alle diensten die bezig zijn met interlandelijke adoptie, voor het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA), voor FCA. Dat is geen momentopname. Dat is een continue zorg. Het is niet omdat een kanaal vandaag betrouwbaar is dat het dat volgend jaar ook nog is. We moeten dat dus continu blijven opvolgen. Minister, ik wil vragen dat Vlaanderen ter zake toch echt wel ook het voortouw neemt. Ik heb al eens een oproep gedaan, bijvoorbeeld met betrekking tot projectsteun. Kunnen we niet internationaal het voortouw nemen, via een fonds, zodat het opbod ophoudt dat ter zake bestaat tussen diverse landen? Ook de betrouw-

baarheid van contactpersonen is iets waarvan ik vind dat we ze absoluut moeten monitoren. Ook Vlaanderen kan daar zeker mee het voortouw in nemen.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, ik vraag toch een zeker begrip voor de positie van de Vlaamse centrale autoriteit. Er wordt herhaaldelijk met klem gevraagd om proactief te zijn en te zoeken naar mogelijke kanalen in het kader van interlandelijke adopties. Ook in dit parlement wordt herhaaldelijk gevraagd en bepleit dat men geen reactieve, maar een proactieve positie zou innemen. Het VCA keurt dan, met de onafhankelijkheid waarover het beschikt en na kritisch onderzoek, een aantal initiatieven goed. Een parlement kan altijd de nodige onderzoeken of de nodige documenten vragen, om na te gaan of het VCA ter zake zorgvuldig te werk is gegaan. Als men echter op een bepaald moment tot de conclusie komt dat het voor dat weeshuis, in die omstandigheden, met die personen, met die controle op de attesten enzovoort, in eer en geweten toestemming geeft, dan is dat wel de verantwoordelijkheid waarvan we verwachten dat ze wordt opgenomen door die centrale autoriteit, binnen onze Vlaamse bevoegdheden.

Mijnheer Parys, ik ben het helemaal met u eens. Men kan dat allemaal goed vertellen, daar hebben die ouders absoluut geen boodschap aan. We moeten er dus voor zorgen dat we dat ophelderen met de federale overheid. Daar zijn natuurlijk ook anderen bij betrokken, en niet alleen de politiek verantwoordelijken. Ook de magistratuur is betrokken. Er is sprake van onderzoeken door parketten. Wij kunnen ter zake op dit moment zelfs niet proberen om een aantal zaken in overleg op te lossen. Dat moet zijn weg gaan volgens de geëigende procedures. Ook in een aantal andere situaties waarnaar werd verwezen, is het niet aan de politieke overheden geweest om te zeggen dat er een probleem is. In een bepaald geval was er sprake van een arrest van een hof van beroep waarin een bepaalde interpretatie werd gegeven die anders was dan die van een ander hof van beroep of een andere rechtbank. Dat maakt het dus ook niet zo gemakkelijk. De bottomline is echter dat ik het er helemaal mee eens ben: we moeten proberen die afstemming zo goed mogelijk te organiseren. U mag erop rekenen dat ik daar ook uiteraard alles voor doe. Op een bepaald moment nemen mensen echter verantwoordelijkheden op, nemen mensen standpunten in, binnen hun prerogatieven. Daar kunnen we natuurlijk overleg over hebben, maar iedereen zal op een bepaald moment ook dat standpunt voor zijn eigen bevoegdheid moeten innemen.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik dank u. Ik pleit voor een eenheid van visie. Ik hoor in uw antwoord, en ik hoop dat ik dat niet verkeerd heb gehoord, dat die commissie binnenkort zal bijeenkomen. Dit is echt belangrijk, want er gebeuren accidenten als we dat niet doen.

Ik pleit ook voor een heel duidelijke communicatiestrategie, en als ik dan vandaag bijvoorbeeld kijk naar de website van het agentschap dat adopties vanuit Oeganda mogelijk maakt, dan vind ik daar niets, maar dan ook niets over het feit dat dat kanaal al meer dan twee weken geschorst is. Als je het vertrouwen moet hebben van ouders die nu door een heel moeilijke periode gaan, en er is dan sprake van dit soort communicatie, waarbij ze voelen dat er geen volledige openheid is, dan meen ik dat we verder van huis zijn in plaats van een stap te hebben gezet in de richting van een oplossing. Er moet dus duidelijkheid zijn voor de ouders die vandaag betrokken zijn. Er moet eenheid van visie zijn voor de toekomst, en een kristalheldere communicatie als het over adoptie vanuit Oeganda gaat. Afsluitend meen ik dat dit parlement de handschoen moet opnemen: we moeten ook vanuit Vlaanderen bekijken hoe we die interlandelijke adoptie beter kunnen maken, beter kunnen afstemmen met de federale overheid, om ervoor te zorgen dat dit nooit meer gebeurt. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de recente cijfers met betrekking tot zelfdoding in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, gisteren konden we heel wat cijfers vernemen, onder andere over de levensverwachting in Vlaanderen. Een jongetje dat nu geboren wordt, heeft een levensverwachting van iets meer dan 79 jaar, voor een meisje is dat meer dan 83 jaar.

Nu zijn er ook mensen die zelf beslissen om uit het leven te stappen. Spijtig genoeg hebben België en Vlaanderen al jaren zeer hoge suïcidecijfers, waaraan in dit parlement al veel aandacht is besteed, onder andere met de twee Vlaamse actieplannen, met een aantal heel duidelijke strategieën en acties. Gisteren zijn er ook cijfers bekendgemaakt met betrekking tot het aantal zelfdodingen in Vlaanderen in 2013. De positieve tendens is dat er voor het tweede jaar op rij een daling is. Maar het cijfer is nog altijd veel te hoog. We onderschrijven allemaal dat we verder moeten inzetten op dat Vlaams Actieplan. Gelukkig is er dus die dalende tendens, die aangeeft dat de strategieën mogelijk werken, strategieën die gericht zijn op geestelijke gezondheid, op ondersteuning en op het doorbreken van het taboe.

De cijfers maken ook duidelijk, minister, dat er twee categorieën zijn waarin er geen daling is van het aantal zelfdodingen, namelijk de vrouwen in de categorie 45 tot 59 jaar en de vrouwen ouder dan 75 jaar. Alle 75-plussers zijn in het actieplan gedetecteerd als een specifieke doelgroep, maar dat is niet zo voor de groep van 45- tot 59-jarigen.

Minister, gebeurt er onderzoek naar of is er enige bekendheid van de oorzaken waardoor die twee specifieke groepen wel een stijging lieten optekenen? Zullen de acties in het actieplan in die zin worden bijgesteld?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, laat mij een paar dingen op een rij zetten. Het is juist dat wij sinds twee jaar geen stijging meer waarnemen als het gaat over zelfdodingen in Vlaanderen, aan de hand van de jaarlijkse evaluatie van de oorzaken van vroegtijdig overlijden. Dat is natuurlijk moeilijk goed nieuws te noemen, want dat aantal is nog altijd zeer hoog en elke zelfdoding is er een te veel. Maar volgens de experts is het toch in zekere zin merkwaardig, omdat in een aantal omliggende landen de trend de andere richting opgaat en omdat de meeste waarnemers verwachtten dat op het ogenblik dat de economische crisis toesloeg, het aantal zelfdodingen zou stijgen. Men neemt globaal aan dat 1 procent werkloosheid goed is voor een stijging met 0,7 procent van het aantal zelfdodingen. En dus gaat de evolutie in Vlaanderen wat dat betreft een beetje tegen de trend in. Het is op zich aanmoedigend nieuws om te veronderstellen dat we met onze acties moeten doorgaan en dat ze wellicht ook succes hebben.

Ik maak daar één kanttekening bij, zoals ik ook gedaan heb op de persconferentie. Onze mensen zien namelijk dat het aantal vroegtijdige overlijdens door externe oorzaken waarvoor men geen exacte verklaring kan vinden, ook stijgen. Men maakt daar dus wat voorbehoud bij. Als die groep groter wordt, weet men niet goed hoe dat te interpreteren, vandaar het lichte voorbehoud als men die trend echt op een absolute manier wil interpreteren.

Het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) interpreteert die evolutie als een evolutie die wijst op het succes van het actieplan.

U zegt dat er twee groepen zijn die, tegen die trend in, een groter aantal zelfdodingen bevatten: de groep vrouwen tot 59 jaar en de groep van 75-plussers.

In alle eerlijkheid denk ik dat het nog te vroeg is om te spreken van een trend. Dat kan je namelijk alleen op langere termijn vaststellen.

Het is juist dat het een relatief nieuw gegeven is, maar het is zeker niet zo dat er sprake is van een trend. Om u een idee te geven, geef ik u wat cijfers. In de groep van 45- tot 59-jarige vrouwen waren er in 2013 acht zelfdodingen meer dan het jaar voordien. Het zijn er dus meer, maar er is nog geen sprake van een trend.

De eerste groep waarnaar u verwijst, de vrouwen van 45 tot 59 jaar, zijn op een actieve beroepsleeftijd. Er worden daarom een aantal initiatieven genomen naar de wereld van het werk: preventiecoaches, methodieken, Fit in je Hoofd, een aantal federale initiatieven rond burn-out, enzovoort. Er wordt dus ingezet op de setting werk.

Ook voor de groep van 75-plussers staan er een aantal acties in het actieplan. Er worden ook een aantal nieuwe acties gepland. Een van die acties zal worden uitgerold in 2016: de persoonlijke toekomstplanning waarbij men tracht een netwerk op te bouwen rond senioren. We zullen volgend jaar een eerste test uitvoeren om te zien of het effectief een goede methodiek is. Ook zullen we de 1813-lijn voorleggen aan senioren om na te gaan of die echt gebruiksvriendelijk is.

We proberen dus extra initiatief te nemen naar die twee doelgroepen toe. Het is nu echter te vroeg om de zware conclusie te trekken dat er een nieuwe trend zou zijn.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We hebben inderdaad nog niet lang geleden een interessante gedachtewisseling gehouden met het VLESP in de commissie Welzijn. Toen waren de cijfers van 2013 echter nog niet bekend.

Een van de zaken die ik toen noteerde en die een persoonlijke bekommernis is, is een goede registratie. Uit het hele actieplan blijkt nu toch dat een goede registratie en het gericht inzetten op doelgroepen die uit die registraties naar voren komen, vruchten afwerpt. Een van die doelgroepen zijn de suïcidepogers.

Gisteren ontving ik het antwoord op een schriftelijke vraag waarin staat dat momenteel 71 procent van de ziekenhuizen registratie doet van het aantal suïcidepogers. Dat betekent dat 29 procent van de ziekenhuizen dat niet doet, waardoor er nadien ook geen opvolging kan zijn.

Minister, kunt u blijvend inzetten op een goede registratie zodat we nadien ook gerichte acties kunnen voeren?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, we zijn het er allemaal over eens dat elke zelfdoding er een te veel is. Daarover bestaat er geen discussie. We zijn het er ook over eens dat de cijfers in Vlaanderen schrikbarend hoog blijven. Zoals u zelf, en uw agentschap, hebt aangegeven, zijn ze nog een onderschatting van de realiteit.

Het is ook een thema dat maatschappelijk heel sterk leeft. Zo zijn jongeren daar heel sterk mee bezig. Ze komen daar zelfs voor op straat. We moeten hun onrust op dat vlak kunnen wegnemen.

De sp.a-fractie vindt dan ook dat we niet zelfgenoegzaam moeten zijn met betrekking tot het huidige Vlaams Actieplan Suïcidepreventie. We moeten daar een tandje bijsteken. We hebben meer concrete acties nodig om het cijfer van zelfdoding naar beneden te krijgen. We moeten acties ondernemen, onder meer naar de doelgroepen die mevrouw Schryvers heeft opgesomd. Minister, u hebt

zelf ook nieuwe acties aangekondigd. Wacht daar niet te lang mee. Er zijn observaties op het terrein. We hebben geen nood aan nog meer onderzoeken om concrete acties op het terrein te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, u zegt terecht dat de cijfers zijn gedaald. Op zich is dat positief maar we weten dat onze cijfers in vergelijking met omringende landen zodanig hoog zijn, dat we geen enkele reden hebben om tevreden te zijn. De cijfers blijven dramatisch.

Als we echt een beleid willen hebben dat inzet op preventie van suïcide, moeten we breder gaan. We hebben het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie, maar we moeten het hele geestelijke gezondheidsbeleid onder handen nemen. Als we willen dat minder mensen suïcide plegen, moeten we inzetten op de zorgzame maatschappij waarin geestelijke gezondheidszorg bespreekbaar is, waar mensen meer zorg dragen voor elkaar en waarin taboes worden doorgeprikt.

We moeten ook inzetten op voldoende aanbod. Voor de mensen die hulp zoeken, moet die hulp beschikbaar zijn. Daar blijft u achterwege, minister. We hebben de begrotingsbesprekingen net achter de rug en er zijn geen extra middelen voor meer aanbod in de geestelijke gezondheidszorg. De cgg's hebben sinds 2011 geen versterking van de middelen gehad. De terugbetaling die de federale overheid heeft beloofd voor psychologen laat op zich wachten.

Minister, hoe gaat u zorgen voor voldoende aanbod om de mensen die hulp zoeken, kort op de bal hulp aan te bieden?

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Minister, onze fractie is verheugd dat de cijfers voor het tweede jaar op rij dalen. Maar voorzichtigheid is geboden. Het is nog geen echte trend. De cijfers in Vlaanderen blijven schrikbarend hoog, tweemaal hoger dan in het nabije Nederland. Bij de vrouwen zijn we nog altijd trieste koplopers.

Er zijn redenen om aan te nemen dat het Vlaams Actieplan aanslaat. Er is het gratis nummer van de Zelfmoordlijn. In Europa benijdt men ons voor dat centrale aanmeldingspunt. Er is ook specifieke aandacht voor hoogrisicogroepen. De Zelfmoordlijn heeft specifieke aandacht gevraagd voor holebi's en transgenders, van wie we weten dat ze een heel hoog risico lopen.

Mevrouw Van den Brandt en mijnheer Bertels, de minister zet in op een brede, transversale aanpak. Ik hoorde hem onlangs op het symposium hier in de Schelp. Als fractie blijven we wel wijzen op de lacunes die er zijn, en in het bijzonder op de noodzaak van een ketenaanpak.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, in België zijn we koploper in het aantal suïcides en dat is schrikwekkend. Ik ben wel verheugd dat u artsen en vrouwen met een postnatale depressie hebt opgenomen in het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie. We zien de laatste jaren een lichte daling. Maar als we de niet-natuurlijke dodingen zoals ongevallen, zelfmoord en doding daarbij tellen, zouden er toch 6 en 7 procent meer zelfdodingen zijn.

De essentie blijft dan natuurlijk dat we meer moeten sensibiliseren bij hulpverleners en burgers. We moeten ervoor zorgen dat mensen hulp durven te vragen als ze psychische problemen hebben, dat ze die hulp op de juiste manier krijgen en vooral dat er een goede opvolging is van mensen die al een suïcidepoging hebben ondernomen.

Minister Jo Vandeurzen: Ik kan een aantal bedenkingen die hier zijn gemaakt, alleen maar onderschrijven. In het actieplan staan nieuwe initiatieven voor de ondersteuning van ouders van jongeren die suïcidaal gedrag vertonen. Ook de werkplek is een belangrijk onderdeel. Vandaag stond in de krant dat van een aantal behandelvormen momenteel wordt onderzocht of zij adequaat zijn in de strijd tegen suïcide. Er is intussen ook een app beschikbaar voor personen die suïcidaal gedrag vertonen. Er zijn dus steeds opnieuw acties.

Wat de destigmatisering betreft, hoop ik dat u allen die toch vertrouwd zijn met de Vlaamse media, hebben gemerkt dat uit diverse hoeken, en overigens niet uitsluitend met Vlaamse steun, heel wat initiatieven zijn genomen rond dat thema. Er is in Vlaanderen een beweging op gang gekomen over de destigmatisering van geestelijke gezondheid.

Wat de ziekenhuizen betreft, hebben we al een poging ondernomen om meer ziekenhuizen ervan te overtuigen om daaraan deel te nemen. Indien zou blijken dat een aantal ziekenhuizen dat echt niet willen doen tegen de evidentie van dat project in, zullen we moeten nagaan of we daar op een of andere manier in onze kwaliteitsstandaarden een guideline van kunnen maken waarop we later een handhavingsbeleid kunnen organiseren. De hoop is toch dat we door voortdurende vragen om in te stappen, steeds meer partners krijgen in dat verhaal.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, hier zijn heel veel elementen genoemd. Ik stel een heel ruime gedragenheid vast van dat Vlaams actieplan, ook in de commissie. Er is ook een oproep om dat met heel veel kracht uit te voeren, continu te monitoren en bij te sturen indien dat nodig zou blijken.

Wat het doorbreken van het taboe rond geestelijke gezondheidszorg betreft, moeten we allemaal een bijdrage leveren. Zaterdag is Rode Neuzen Dag. We hebben hier allemaal met een rode neus rondgelopen. Laten we dat niet alleen nu doen maar proberen om dat elke dag uit te dragen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN DECREET van Björn Anseeuw, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Jelle Engelbosch, Valerie Taeldeman en Lorin Parys houdende de invoering van een nieuwe regeling voor de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds – 567 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Björn Anseeuw, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Jelle Engelbosch, Valerie Taeldeman en Lorin Parys houdende de invoering van een nieuwe regeling voor de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): De bedoeling van dit voorstel van decreet is om voor de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds werk te maken van een centrale funding. Waar ze vandaag tot eind dit jaar elk apart de kapitaalmarkt optrekken om hun investeringen te financieren, willen we dat voortaan laten organiseren door de Vlaamse overheid zelf. De voordelen zijn niet alleen dat het een stuk efficiënter kan maar ook goedkoper voor de Vlaamse

belastingbetaler, met name door de bundeling van die leningen. Ook op het vlak van de begroting wordt alles een stuk transparanter.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 567/1)

– *De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik heb nog drie mededelingen.

Na Jef en Roos is vorige week Balder Van Malderen geboren. *(Applaus)*

Hij is wellicht nog niet uit het ziekenhuis, want de heer Van Malderen ziet er nog altijd zeer goed uit. *(Gelach)*

Ik moet ook een rechtzetting doen. Vorige week was mevrouw Christiaens jarig, en ik was dat helemaal vergeten. Ik wil dat bij dezen rechtzetten. Zij is 36 jaar geworden. Dat is dus nog piepjong. *(Applaus)*

En ten slotte is vandaag ook de heer Persyn jarig. Hij is iets ouder: hij is 53 jaar geworden. *(Applaus)*

VOORSTEL VAN DECREET van Björn Anseeuw, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Jelle Engelbosch, Valerie Taeldeman en Lorin Parys houdende de invoering van een nieuwe regeling voor de financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds – 567 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 9 december 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.19 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Piet De Bruyn, Herman De Croo: ambtsverplichtingen;

Sonja Claes, Jenne De Potter, Guy D'haeseleer, Caroline Gennez, Jan Hofkens, Lies Jans, Chris Janssens, Martine Taelman, Freya Van den Bossche: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van

Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke